

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๓/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ระหว่าง

นายภูมิ สาระผล ที่ ๑

นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒

พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓

นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔

นายทิมพร นาทรทนต์ ที่ ๕

นายอัครพงศ์หรืออัฐิติพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖

นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี่ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื่อมไธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกีธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวธันยพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์
	กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑		
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒		
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓		
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔		
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕		ผู้ร้อง
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจวิทยโสธร ที่ ๑		
	นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒		
	บริษัทกิจวิทยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓		
	บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔		
	นายปรกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕		
	บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖		
	นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗		จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ และเรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และเป็นอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณา
 ระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจา
 ซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อ
 รัฐกับผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว
 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
 รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมการค้าต่างประเทศ ต่อมา
 ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับ
 มอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
 จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับ
 แต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้งฯ นำเข้าและส่งออกสินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ
 Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง
 สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว ส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจาก
 บริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หล่า คำเมล็ดธัญพืชและอุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain
 and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลไห่หนานหรือไห่หล่า สาธารณรัฐ
 ประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าว
 ตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกวางตุ้งฯ และบริษัทไห่หนานฯ โดย
 จำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔
 เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐
 จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างดงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมาวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือของรัฐบาล ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ เสนอที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจรจาขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ พิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญาและแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นชั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้ซื้อสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศแบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐ

ประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วน ตามสัญญาออกขายให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจ ทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อ แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่ สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิด ในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ถึง ๒๕๕๖/๕๗ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญา ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลง ซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้า ของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเล็ค ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดย

จำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้า ต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยังร่วมกันเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของ รัฐเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาด เป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เป็นการเอาเปรียบกรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัท กว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ ในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับ ดังกล่าวหลายครั้ง ซึ่งจำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญามีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตาม สัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญา ฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญา ฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัท กว้างตงฯ โดยจำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนาม

ในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ พิจารณา หรือ ดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการ เสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิก การเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้ออำนวยแก่บริษัท กว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึง วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริต นำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อ ข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าว และส่งมอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ

โดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และ
 เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ชื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็ค
 ให้แก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วย
 แคชเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน
 ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน
 ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าว
 ด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน
 ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖
 ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท
 จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน
 ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสิ้นฉบับ รวม
 ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา
 เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงดุสิต เขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล
 เซ็นทาราแกรนด์ แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร กรมการค้าต่างประเทศ องค์การ
 คลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี
 จังหวัดนนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้า และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตำบล
 วังแขม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
 ตำบลสุขสำราญ อำเภอดากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัด
 ปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับ

จำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของ ศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับ จำนวน ๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวน เงินที่มีการทำสัญญา ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๓๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของ จำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การในส่วนแบ่ง ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของ รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิด
ต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖
ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓
ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐
และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและ
คำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน
๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน
๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท
นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม
๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบคนละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑
ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบคนละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ
ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ
เจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑

ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาคำฟ้องคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้า ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน คือ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาอันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ คิดเป็นค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต

๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท และดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันทำสัญญาถึงวันยื่นคำร้อง คิดเป็นต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท และดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันทำสัญญาถึงวันยื่นคำร้อง คิดเป็นต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาว

เอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท และ ดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันทำสัญญาถึงวันยื่นคำร้อง คิดเป็นต้นเงินและ ดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปี การผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท และดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันทำสัญญาถึงวันยื่นคำร้อง คิดเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับเป็นต้นเงิน และดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่า ข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับคิดเป็นต้นเงิน ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท และดอกเบี้ย นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่น คำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาล ออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนิน กระบวนพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างใต้สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การในส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนงละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหนง เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนงแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็น

บทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้
 เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุก
 กระทงละ ๘ ปี รวม ๔ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และ
 ที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ
 เจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน
 ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓
 บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๖
 กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวน
 ตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับ
 จำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำฟ้อง คำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้า รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ
 ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
 ตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า
 ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑
 ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยใน
 โครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนาน ฯ
 ในฐานะผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษา
 และดูแลข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ

จะดำเนินการดังกล่าว จากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็จะชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ตามปริมาณข้าวที่ผู้ซื้อได้รับมอบไป ส่วนผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาต่ำกว่าราคาขายในท้องตลาดภายในประเทศ อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมได้รับความเสียหาย แม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว และไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ก็ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทนรัฐ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ก็ย่อมไม่มีความเสียหายเกิดแก่ผู้เสียหายที่ ๕ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อันเป็นการได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนท้ายที่สุดเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า กรณีผู้ร้องที่ ๑ ปราบกฏข้อเท็จจริงจากมติคณะรัฐมนตรีซึ่งอนุมัติตามหนังสือของผู้ร้องที่ ๔ ฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์ระบายข้าว โดยเป็นข้าวสารเดิมที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และเป็นข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวทั้งสี่ฉบับตามฟ้อง ซึ่งจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวในโครงการไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ทั้งที่สัญญาขายข้าวทั้งสี่ฉบับดังกล่าวมีการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือตั้งวินิจฉัยแล้วในคดี

ส่วนอาญา ทำให้ในที่สุดไม่มีการส่งออกข้าวในโครงการไปยังต่างประเทศ ดังนี้ ผู้ร้องที่ ๑ ในฐานะคู่สัญญาที่ทำสัญญาขายข้าวอันเกิดจากการทุจริตย่อมได้รับความเสียหาย ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหายสำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เป็นเจ้าของข้าวและมีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา ทั้งมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกรที่ต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกซึ่งเกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความขึ้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมส่งผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ยังมีหน้าที่ในขั้นตอนการแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต้องชำระค่าแปรสภาพให้แก่ผู้แปรสภาพข้าวในราคาตันละ ๕๐๐ บาท แล้วกรรมสิทธิ์ในข้าวที่แปรสภาพจะตกเป็นของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ โดยคุณภาพข้าวที่ได้จะดีเพียงใดต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ทั้งสิ้น นอกจากนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารซึ่งต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข้าวสารเสื่อมสภาพอันอาจส่งผลโดยตรงต่อผู้ร้องที่ ๑ ให้ขายข้าวได้ในราคาต่ำเกินสมควร พฤติการณ์เช่นนี้ถือว่าผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เป็นผู้เสียหายด้วย ส่วนผู้ร้องที่ ๔ นั้น มีฐานะเป็นกระทรวงที่มีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เพื่อให้การระบายข้าวเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดและก่อให้เกิดรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้เกิดการซื้อขายข้าวโดยแอบอ้างว่าเป็นการขายแบบรัฐต่อรัฐ ดังนี้ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริตอันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังวินิจฉัยแล้วข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมต้องได้รับผลกระทบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบด้วย ผู้ร้องที่ ๔ จึง

เป็นผู้เสียหายเช่นกัน เมื่อพิจารณาสถานะความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวและคำสั่งของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) แล้ว มีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่และภารกิจที่ต่างกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นความร่วมมือระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีแผนงานและสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งผู้ร้องทั้งห้าต้องดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ระบายข้าวเช่นเดียวกัน และจะต้องคำนึงถึงการทำงานของหน่วยงานอื่น ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญ ทักษะ และความรู้ของบุคลากรในหน่วยงานต่างหน่วยงานให้ทำงานสอดคล้อง เชื่อมโยง และต่อเนื่องกัน โดยมีเป้าหมายหลักให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศและนำเงินตราสกุลต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแตกต่างไปจากการบริหารราชการระบบเดิมที่แยกการทำงานเป็นอิสระจากกันแบ่งตามภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการเฉพาะ การดำเนินงานและการบริหารราชการรูปแบบนี้ย่อมส่งผลต่อแนวความคิดทางกฎหมายในเรื่องความเป็นผู้เสียหายร่วมกันของหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเดียวกันด้วย กรณีต้องถือว่าผู้ร้องทั้งห้าเป็นผู้เสียหายร่วมกัน อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ข้อนี้นี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายที่ตกลงรับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด แม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่สามารถบังคับใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และยังมีการชำระราคาข้าวตามสัญญาไม่ครบถ้วนก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดที่เกิดจากการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐

ถึงที่ ๒๘ กับพวกก็ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติเป็นอย่างมากเกินกว่าจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกมา เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญาได้รับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ตั้งแต่การเสนอยุทธศาสตร์ระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลซึ่งมีทั้งหมด ๕ วิธี แต่กลับมุ่งเน้นให้ใช้วิธีการระบายข้าวเฉพาะแบบรัฐต่อรัฐ ซึ่งเป็นการเจรจากับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของทุกประเทศเท่านั้น โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนการประมูลดังเช่นการขายทั่วไป มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” เข้าไปในสัญญาซื้อขาย เพื่อเปิดช่องให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา รวมถึงการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้จำเลยที่ ๔ เป็นผู้เจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ กับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศแล้วให้เสนอผลการเจรจาต่อจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาการระบายข้าว ซึ่งต่อมามีจำเลยที่ ๒ เข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ทั้งยังมีการมอบหมายให้จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย เพื่อจะได้เข้าไปมีอำนาจดำเนินการและให้ความเห็นชอบในขั้นตอนต่าง ๆ ได้ การนำบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสี่ฉบับโดยอ้างว่าเป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐดังกล่าว เป็นไปเพื่อให้มีการซื้อข้าวในราคาต่ำกว่าท้องตลาด โดยในการทำสัญญาทั้งสี่ฉบับและการแก้ไขสัญญาอีกหลายครั้งก็เพื่อให้มีข้อกำหนดที่เอื้อประโยชน์และจงใจให้

ผู้ประกอบการค้าข้าวซื้อข้าว ได้แก่ ข้อกำหนดเรื่องการตกลงซื้อขายเป็นเงินบาท การจ่ายเงินโดยใช้เช็คเชียร์เช็ค การส่งมอบข้าวแบบหน้าคลังสินค้า และการไม่กำหนดให้ส่งหลักฐานใด ๆ ที่แสดงว่ามีการส่งออกข้าวไปยังต่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการชำระเงินแบบเปิด เล็ตเตอร์ออฟเครดิตตามแนวทางที่เคยปฏิบัติมาและเป็นการเปิดช่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศซื้อและรับข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้รังที่ ๒ หรือที่ ๓ ไปโดยไม่ต้องส่งหลักฐานการส่งออกข้าวไปยังต่างประเทศเพื่อจะได้แอบนำข้าวมาเวียนขายภายในประเทศได้ นอกจากนี้ ยังมีการตกลงซื้อขายข้าวปริมาณมากถึงหลายล้านตันโดยไม่แยกชนิดข้าว ก็มีการกำหนดระยะเวลาส่งมอบข้าวเป็นเวลานาน เพื่อเปิดช่องให้มีการเลือกซื้อขายและรับมอบข้าวชนิดที่มีราคาสูงกว่า ส่วนข้าวที่มีราคาต่ำกว่าก็เลือกที่จะไม่ซื้อและไม่รับมอบได้ เนื่องจากไม่มีข้อตกลงขดใช้ค่าเสียหายกรณีผิดสัญญาไว้ ทั้งมีการกำหนดราคาข้าวต่ำกว่าราคาท้องตลาดโดยเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ ๒๐ เพื่อให้เกิดส่วนต่างของราคาสำหรับนำไปเสนอขายให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศ ในขณะเดียวกันจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการผู้รังที่ ๔ ไม่เปิดช่องให้มีการระบายข้าวด้วยวิธีอื่น ๆ ตามสมควร ทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศมีข้าวไม่เพียงพอสำหรับการประกอบกิจการตามปกติ ส่งผลให้ราคาข้าวในท้องตลาดยิ่งเพิ่มสูงขึ้น อันจะเป็นการเพิ่มส่วนต่างของราคาข้าวระหว่างราคาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐกับราคาท้องตลาดให้มากขึ้น แล้วให้จำเลยที่ ๑๕ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับไปเสนอขายให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวในราคาท้องตลาดที่สามารถต่อรองและขายต่ำกว่าราคาท้องตลาดได้ มี

จำเลยที่ ๑๖ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อรับเงินจากการซื้อขาย
 ข้าว โดยให้จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้เบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๑๖ ไปซื้อ
 แคนเซียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขาย กับมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙
 เป็นผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวที่
 ซื้อแทน โดยในช่วงแรกของการระบายข้าวที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ นั้น
 จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๔ ซื้อแคนเซียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ในราคาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ
 แล้วให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ นำไปชำระค่าข้าวและรับข้าวในโครงการที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของ
 ผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ เพื่อนำไปขายให้ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศในราคาท้องตลาด ทำให้
 ได้รับผลประโยชน์จากส่วนต่างของราคา ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการค้าข้าวรายอื่นที่ไม่มีข้าว
 มาประกอบการก็ไม่สามารถแข่งขันทางการค้ากับจำเลยที่ ๑๐ ได้ จนเป็นที่ทราบในกลุ่มผู้ประกอบการ
 ธุรกิจค้าข้าวทั่วไปว่า หากต้องการซื้อข้าวต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๑๔ เมื่อมีข้าวอยู่ในคลังเก็บรักษา
 ข้าวของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ จำนวนมากขึ้นในขณะที่ราคาข้าวในท้องตลาดเพิ่มสูงขึ้น จำเลยที่ ๑
 ถึงที่ ๖ จึงให้จำเลยที่ ๑๔ เป็นนายหน้าขายข้าว หรือที่เรียกว่า “หยง” ติดต่อเสนอขายข้าวตาม
 สัญญาทั้งสี่ฉบับให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวรวมถึงจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ในราคาที่สูงตามราคา
 ท้องตลาดในขณะนั้นแต่สามารถต่อรองราคาและขายต่ำกว่าราคาท้องตลาดได้ เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจ
 ค้าข้าวตกลงซื้อข้าวจำนวนเท่าใด สามารถนำเงินมาชำระให้แก่จำเลยที่ ๑๖ หรือซื้อแคนเซียร์เช็ค
 ส่งจ่ายผู้ร้องที่ ๑ แล้วรับข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒
 หรือที่ ๓ ตามจำนวนข้าวที่ซื้อไปได้โดยไม่ต้องมีหนังสือเชิญชวนหรือมีการประมูลแข่งขันราคากับ
 บุคคลอื่น ไม่ต้องทำสัญญาซื้อขายหรือมีหนังสือค้ำประกัน และไม่มีการวางมัดจำตามขั้นตอนหรือ

ระเบียบราชการ แต่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จะออกใบส่งสินค้า/ใบแจ้งหนี้/ใบกำกับภาษีให้เพื่อใช้เป็นหลักฐานการรับข้าวในคลังเก็บรักษาข้าวของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ โดยสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องงดเว้นไม่ต้องลงเลขที่รับในหนังสือตามระเบียบงานสารบรรณของราชการและให้ดำเนินการเป็นการลับ กับให้ระบุชื่อผู้ซื้อเป็นผู้ร้องที่ ๑ และระบุจำนวนข้าวที่จะรับโดยไม่ระบุราคาที่ซื้อ เพื่อปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ซื้อ การชำระเงิน จำนวนและราคาข้าวที่ซื้อขาย อันเป็นการกระทำโดยทุจริตและผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิดในฐานะเป็นผู้สนับสนุนอย่างเป็นขบวนการ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ รวมถึงจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ตามขั้นตอนข้างต้น ก็เพื่อนำจำนวนเงินส่วนต่างจากการขายข้าวที่ได้จากผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศดังเช่นจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ กับราคาที่ซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐซึ่งต่ำกว่าราคาท้องตลาด ไปรับมอบข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ ไปเป็นประโยชน์ของตนกับพวกในที่สุด การกระทำเช่นนี้ย่อมมีผลให้สัญญาทั้งสี่ฉบับและสัญญาซื้อขายข้าวของจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงตกเป็นโมฆะและเป็นการละเมิด สัญญาย่อมไม่มีผลผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา เมื่อบริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับมอบข้าวไปแล้ว ย่อมเป็นการได้ทรัพย์สินไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตและละเมิด จำเลยที่ ๗ ถึง

ที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ จึงต้องคืนข้าวที่ได้รับไปด้วยเหตุการกระทำโดยทุจริตดังกล่าวพร้อมกับ
ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘
โดยไม่อาจนำค่าปรับปรุงข้าวกับค่าขนส่งรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกิดขึ้นภายหลังจากมีการกระทำ
ละเมิดและเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าขึ้นเนื่องจากการกระทำละเมิดนั้นแล้วมาหักทอนออกจาก
ค่าเสียหายทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบได้ เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจที่ฝ่ายจำเลยที่ ๗
ถึงที่ ๑๘ และที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ต้องรับภาระเอง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองกำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำค่าปรับปรุงข้าว ค่าขนส่ง หรือค่าใช้จ่ายอื่นใด
มาหักออกก่อนนั้นย่อมไม่ชอบ อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้นบางส่วน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้ามิได้ขอให้
คืนข้าวตามสิทธิในฐานะผู้เสียหาย เพียงขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการชำระค่าเสียหายซึ่งมี
จำนวนน้อยกว่าการคืนข้าวเท่านั้น จำเลยที่ ๑๖ ซึ่งร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และ
ที่ ๑๕ จึงต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยดังกล่าว คิดเป็นค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาฉบับที่ ๑
จำนวน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท
ตามสัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และตามสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน
๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบในค่า
สินไหมทดแทนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าสินไหมทดแทนตาม
สัญญาแต่ละฉบับนับแต่วันทำสัญญาฉบับนั้น ๆ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕

ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน

๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท

(อม.๔๒)

- ๒๙ -

นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

นายธงชัย เสนามนตรี

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์
	กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑		
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒		
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓		
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔		
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕		ผู้ร้อง
	นายภูมิ สาระผล ที่ ๑		
	นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒		
	พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓		
	นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔		
	นายทิมพร นาทรทัต ที่ ๕		
	นายอัศวพงศ์หรืออัฐิติพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖		
	นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗		

- ๒ -

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสียเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมไธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกิธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวฉันทพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์
	กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑		
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒		
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓		
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔		
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕		ผู้ร้อง
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจวิทยโสธร ที่ ๑		
	นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒		
	บริษัทกิจวิทยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓		
	บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔		
	นายปกรณ์ สิริริกุล ที่ ๕		
	บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖		
	นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗		จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง-
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ใน
สำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึง
ที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับ
ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
(Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน
อนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณา

ระบายนข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระเบียบข้าว โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายนข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระเบียบข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมการค้าต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออกสินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าวส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หล่า ค้าเมล็ดธัญพืชและอุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลไห่หนานหรือไห่หล่า สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว

จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัท กว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็น หรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็น กรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตาม สัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัท กว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดย จำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แกลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมา วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้ง คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตาม โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจ หน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปร สภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือ ของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบาย

ข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจริญขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญาและการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ รวมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้อีกบริษัท กว้างดงฯ และบริษัท ห่ายหนานฯ เป็นผู้ซื้อสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบ

รัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วน จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่ สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเล็ค ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณข้าวขาว ๕

เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ
สัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทห่าย
หนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน
ในการทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๓
และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดย
ทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิด
ความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และ
กระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับ
บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัท
ห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้า
ต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็น
ธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ
โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔
จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธาน
อนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่
๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔
ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็น
ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญามี

การชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญาได้มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็น

ผู้ประกอบการกิจการค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบการกิจการค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสิ้นฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่

มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต
โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้า
ต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้า และองค์การตลาด
เพื่อเกษตรกร ตำบลวังแฉ่ม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอดงตาล จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอ
เมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็น
บุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญา
หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุก
จำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙,
๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำ
สัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน ๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงิน
ร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และ
นับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-
๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ
จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

- ๑๓ -

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สืบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งสี่สืบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้อง

รวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสิ้นฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑

- ๑๕ -

บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแพ่งขอให้อยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่

๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

- ๑๘ -

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาคำฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการ

รับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคา ในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคา ข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตาม สัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา อันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปี การผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต

๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๓๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๓๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาว เอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับเป็นต้นเงิน และดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่า ข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญานับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญานับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญานับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญานับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อย ละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้ บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจาก วันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาล ออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนิน กระบวนพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความ มาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหน เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนละ ๘ ปี รวม ๔ กระหน เป็นจำคุก ๓๒ ปี

- ๒๓ -

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก

ในส่วนคดีโจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ และจำเลยที่ ๑๗ ถึง ๒๘ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพิพากษาดังกล่าวข้างต้นนั้น โจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๕ และที่ ๒๐ อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ จำเลยที่ ๘ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดแยกตามรายสัญญาหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ในส่วนที่จำเลยที่ ๒ เห็นชอบให้แก้ไขสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ให้จำคุกกระหนละ ๖ ปี เป็นจำคุก ๑๒ ปี สำหรับการเห็นชอบให้ทำสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ให้จำคุกกระหนละ ๑๘ ปี เป็นจำคุก ๓๖ ปี รวม ๔ กระหน จำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๘ ปี องค์คณะเสียงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๒๖ และที่ ๒๘ คนละ ๔ ปี และปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท กับให้ปรับจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท เฉพาะการกระทำของจำเลยที่ ๒๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนละ ๔ ปี และปรับกระหนละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระหน เป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามพฤติการณ์แห่งคดีเห็นสมควรให้รอลงโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไว้มีกำหนดคนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ หากจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

ในการชำระค่าเสียหายส่วนแบ่ง ให้จำเลยชำระแก่ผู้ร้องทั้งห้าดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ กับให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมกันชำระเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมกันชำระเงิน ๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันชำระเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกันชำระเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนาน ฯ ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็จะชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทนรัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหาย

เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวนั้นเป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้งสี่ฉบับและสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าว นั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕

อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้ เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสี แปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับ ผู้แปรรูปข้าว ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบาย ข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรรูปข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและ กรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรรูปจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัมในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรรูปในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้อง ดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรรูป เป็นต้นว่า จะต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรรูปข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ได้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัย

ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข่าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขยาย
ข่าวได้ในราคาต่ำ จากการที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒
และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการใน
สังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรง
ต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การ
ระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิ
ให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อ
หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบ
ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่ง
คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาถกรฐมนตรีเป็นประธาน
ประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ
ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้
หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วน
ราชการที่เกี่ยวข้องให้มีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะ
ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่

กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ฟังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่อาจใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๘ บรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติมีมากกว่า โดยจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ ก็เป็นเพียงกรณีความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกันมาเป็น

ขึ้นเป็นตอนตั้งแต่การเสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวแก่คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้ความเห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐเพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ และหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่สร้างขึ้นจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำละเมิด สัญญาดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ จึงไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ สนับสนุน จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑๖ รับผิดชอบเฉพาะเรื่องค่าเสียหายในต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำกรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมา

(อม.๔๒)

- ๓๒ -

ประกอบการศึกษาแล้วลดค่าเสียหายให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท นั้น เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวตามสัญญาแต่ละฉบับที่ไม่จำเป็นต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดยเป็นความเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท ซึ่งรวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับแล้ว เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขออนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

นายจินดา ปั่นทะโชติ

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์
(กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อช.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อช. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ระหว่าง

นายภูมิ สารผล ที่ ๑

นายบุญทรง เจริยาภิรมย์ ที่ ๒

พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓

นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔

นายทิมพร นาทรทัด ที่ ๕

นายอัศวพงศ์หรืออัฐฐิติพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชร ที่ ๖

นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี่ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมไธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกีธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวฉันทพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
		องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
		องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
		กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
		กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีจันทวิยโสธร ที่ ๑	
		นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒	
		บริษัทจันทวิยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓	
		บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔	
		นายปกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕	
		บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖	
		นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรี

มอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรม กรมการค้าต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออกสินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าวส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หล่า คำเมล็ดธัญพืชและอุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลไห่หนานหรือไห่หล่า สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าวจำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกวางตุ้งฯ และบริษัทไห่หนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกวางตุ้งฯ และบริษัทไห่หนานฯ

โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมา วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้ง คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตาม โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจ หน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปร สภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือ ของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบาย ข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจริญขาย แบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับ ผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้า ต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไข ต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วน จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา และการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตาม สัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐ ต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่ กันทำเป็นขั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ และ บริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้ซื้อสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐใน ราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของ รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้า ต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้า ต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของ รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่มือชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วน จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในกรณีจำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ อย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ

ได้แก่ สัญญฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเล็ค ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐเพื่อให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปใน

ทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้ว จำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบ ทุกครั้ง หลังทำสัญญามีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญามีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทย ตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา

ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมีมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บริษัทกว้างขวางๆ และ บริษัทหายหนานๆ เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็น ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าว ที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและ รับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็น การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คแก่ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และ ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘

ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์
ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท
เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ
๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์
แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัด
นนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้าและองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตำบลวังแขม
อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ
อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีก
หลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญา
หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของ
ศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑
ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน
๒๓,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มี
การทำสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔
ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญา
หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทต่างๆ และบริษัทห่วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สืบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งสี่สืบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาลรวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปี

การผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบ

ชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน
ค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒
ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงาน
ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม)
ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒
ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรม
ต่างกันแยกตามรายสำนวนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒
กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุก
กระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุก
จำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก
๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำ
กรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม)

ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม)

ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบคนละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบคนละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อม

ดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาฟ้องคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคา

ข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา อันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้

ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อก ประกอบด้วยข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๓๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้อง รวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๓๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวหอมมะลิ

มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาว
 เอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ
 ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี
 นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย
 ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕
 ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ
 มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อย
 ละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและ
 ดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน
 ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต
 ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตรา
 ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและ
 ดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ
 เป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงิน
 น้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญา
 ฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญา
 ฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท
 ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและ

ดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท
ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท
นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ
ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้
จึงดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้ง
ทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓
มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓
อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระทง เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว ให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิด ต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็น กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรม ต่างกันให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๘ ปี รวม ๔ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท (ที่ถูก ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท) นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็น ต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องที่ ๕

ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็น
พับ คำขออื่นให้ยก

ในส่วนคดีโจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ และจำเลยที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘
ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาดังกล่าวข้างต้นนั้น โจทก์
ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๕ และที่ ๒๐ อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่
ศาลฎีกา ระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ จำเลยที่ ๘ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์
ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔
วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบ
มาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒
ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดแยกตามรายสัญญาหลายกรรม
ต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ในส่วนที่จำเลยที่ ๒ เห็นชอบให้แก้ไขสัญญา
ฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ให้จำคุกกระหนละ ๖ ปี เป็นจำคุก ๑๒ ปี สำหรับการเห็นชอบให้ทำสัญญา
ฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ให้จำคุกกระหนละ ๑๘ ปี เป็นจำคุก ๓๖ ปี รวม ๔ กระหน จำคุกจำเลยที่ ๒
มีกำหนด ๔๘ ปีองค์คณะเสียงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ มีความผิดตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก จำเลยที่ ๒๖ และที่ ๒๘ คนละ ๔ ปี และปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท กับให้ปรับจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท เฉพาะการกระทำของจำเลยที่ ๒๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๔ ปี และปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทงเป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามพฤติการณ์แห่งคดีเห็นสมควรให้รอลงโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไว้มีกำหนดคนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ หากจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

ในการชำระค่าเสียหายส่วนแบ่ง ให้จำเลยชำระแก่ผู้ร้องทั้งห้าดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้อง

ทั้งห้าขอ กับให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมกันชำระเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมกันชำระเงิน ๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันชำระเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกันชำระเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างดงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็จะชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย

อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษา และจำหน่ายข้าวแทนรัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวเป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้ง ๔ ฉบับ และสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำ

สัญญาขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวนั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้พิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับผู้แปรรูปข้าว ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรรูปข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรรูปจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัม

ในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรสภาพในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่าต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสาร โดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข้าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขายข้าวได้ในราคาต่ำ การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาयरัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วน

ราชการที่เกี่ยวข้องให้มีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายรวมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ฟังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่อาจใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติมีมากกว่า โดยจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ ก็เป็นเพียงกรณีความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่

ของรัฐ กระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกัน
มาเป็นชั้นเป็นตอนตั้งแต่การเสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวแก่คณะอนุกรรมการพิจารณา
ระบายข้าวให้ความเห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
เพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และ
จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ
ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาล
สาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบรัฐ
ต่อรัฐ และหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่สร้างขึ้นจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์
เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
ตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำละเมิด สัญญาดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ จึงไม่มี
หน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘
จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐
และที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ สนับสนุน จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับ
ไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหายให้
แก่ผู้ร้องทั้งห้าซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑๖ รับผิดชอบเรื่องค่าเสียหายในต้นเงิน
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตาม
สัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
กำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำกรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมา

ประกอบพิจารณาแล้วลดค่าเสียหาย ให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท นั้น เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่จำต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดยเป็นความเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับแล้ว เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ /

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์
(กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อช.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อช. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	อัยการสูงสุด	โจทก์
	กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
	นายภูมิ สาระผล ที่ ๑	
	นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒	
	พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓	
	นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔	
	นายทิมมพร นาทรทัต ที่ ๕	
	นายอักรพงศ์หรืออัฐิติพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖	
	นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗	

- ๒ -

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิขิต พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิก้า จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี้ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมโธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกัธรา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวธันยพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์
	กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑		
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒		
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓		
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔		
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕		ผู้ร้อง
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจวิทยโสธร ที่ ๑		
	นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒		
	บริษัทกิจวิทยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓		
	บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔		
	นายปรกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕		
	บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖		
	นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗		จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง-
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ใน
สำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒
ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับ
ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
(Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน
อนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ

สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณา
ระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่
๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
กรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าว
แห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรี
มอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำ
ข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาล
ต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็น
ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรม กรมการค้า
ต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก
บริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูล
ประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออก
สินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP.
ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีนให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว
ส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หลำ คำเมล็ดธัญพืชและ
อุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของ

มณฑลไหหนานหรือไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว
จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับ
บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑
ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗
เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑
เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วน
ตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ
โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ
จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคล
ประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด
มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมา
วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้ง
คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตาม
โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจ
หน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปร
สภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือ
ของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕

ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจรจาขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญาและการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำ ความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อ

ข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีส่วนทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่ สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเล็ค ปีการผลิต

๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณ ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความ เห็นชอบ สัญญฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับ บริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วน สัญญฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจ ในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิ ชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อ เกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐบาลเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการ ค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่าง เป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจ ปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะ ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมา จำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒

ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้ออำนวยแก่บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิด

ดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญา

ทั้งสิ้นฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้า และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน ๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

- ๑๓ -

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งยี่สิบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขาดเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งยี่สิบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท

ดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้อง
รวมต้นทุนเงินและดอกเบี๋ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการ
ผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับ
มอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นทุนเงินและดอกเบี๋ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒
บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย
๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐
กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนเงินและดอกเบี๋ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความ
เสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน
๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน
๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นทุนค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ
๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน
๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นทุนค่าเสียหาย
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒
และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี๋ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี
ของต้นทุนค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ
ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี๋ยอัตราร้อยละ
เจ็ดครึ่งต่อปีของต้นทุน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้

จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่า จะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับ ถัดจากวันยื่นคำร้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลาย กรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุก กระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุก จำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก

๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทั่ง ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระหนงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระหนงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญา ให้เรียงกระหนงลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระหนง จำคุกกระหนงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระหนง จำคุกกระหนงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระหนง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระหนงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระหนง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔

กระทรวง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทรวงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทรวงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทรวงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทรวงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทรวงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

- ๑๘ -

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาคำฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการ

รับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคา ในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคา ข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตาม สัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา อันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปี การผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต

๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาว เอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับเป็นต้นเงิน และดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๕๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้ บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจาก วันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาล ออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนิน กระบวนพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความ มาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแบ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำนวนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนลง ๑๘ ปี รวม ๔ กระหน เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนลงโทษทุกกรรม

เป็นกระทรวงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทรวง ๘ ปี รวม ๔ กระทรวง เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่วยหนานฯ ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็ชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔

เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทนรัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวเป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘

จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้งสี่ฉบับเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวนั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับ ผู้แปรรูปข้าวตามเอกสารหมาย จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำ

ข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรสภาพข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรสภาพจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัมในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรสภาพในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่า จะต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ได้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข้าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขายข้าวได้ในราคาต่ำ จากการที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อ

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาयरัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สามารถมีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ พังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่สามารถใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ

โดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อประเทศชาติมีมากกว่า โดยจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ก็เป็นเพียงกรณีความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่าเมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกันมาเป็นขั้นเป็นตอนตั้งแต่การเสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวให้คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐเพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ และหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่ทำขึ้นจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำละเมิด สัญญาดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ

บริษัท หายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ รับข้าวไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไป
เนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่ง
โดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิด จึงมีหน้าที่ต้องคืน
ข้าวที่ได้รับไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหาย
ให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑๖ รับผิดชอบเฉพาะเรื่องค่าเสียหายในต้นเงิน
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตาม
สัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
กำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำกรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมา
ประกอบการพิจารณาแล้วปรับลดค่าเสียหายให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระเป็นต้นเงิน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท
นั้นไม่ถูกต้อง เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่จำเป็นต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดย
เป็นความเสียหายตามสัญญานับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญานับที่ ๒ เป็นเงิน
๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญานับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญานับ
ที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท ซึ่งรวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสิ้นแล้ว เป็นต้นเงิน
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับตั้งแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ จึง
มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้
ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน

(อม.๔๒)

- ๓๐ -

๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท
นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕
และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระ
เสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากนี้
แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียม
ยื่นขึ้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ /.

นายธีระพงศ์ จิระภาค

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

(กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์
	กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑		
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒		
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓		
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔		
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕		ผู้ร้อง
	นายภูมิ สารผล ที่ ๑		
	นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒		
	พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโต่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓		
	นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔		
	นายพิษัมพร นาหวรทัต ที่ ๕		
	นายอัศวพงศ์หรืออัฐิจิตพิงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชรระ ที่ ๖		
	นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗		

- ๒ -

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสียเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมไธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกิธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวฉันทพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
		องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
		องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
		กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
		กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจวิทยโสธร ที่ ๑	
		นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒	
		บริษัทกิจวิทยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓	
		บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔	
		นายปกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕	
		บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖	
		นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗	จำเลย

- ๔ -

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑
ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒
ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับ
ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
(Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน

อนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณา
ระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
กรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าว
แห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรี
มอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำ
ข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาล
ต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็น
ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมการค้า
ต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหาร
การค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูล
ประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออก

สินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว ส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทห่ายหนานหรือไหหนานหรือไหหลำ ค้าเมล็ดธัญพืชและอุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลไหหนานหรือไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัท กว่างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วน ตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว๋างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมา

- ๗ -

วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจรจาขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการ

อนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนด
เงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการ
เจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา และการแก้ไขสัญญา
การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อ
ขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วย
การแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้
บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้า
ต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัท
ห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อ
ขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าว
กับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ
ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑
ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ
โดยข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือ

ละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่ สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเลิศ ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้

ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำนวนที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำนวนที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางประกอบธุรกิจปกติ โดยจำนวนที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวนที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำนวนที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวนที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำนวนที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำนวนที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญามีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓

เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญามีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็น ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่

ทำสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบการการค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและ
รับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง
อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ
ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่ง
มอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การ
คลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ
โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการ
ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คแก่จำเลย
ที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็ค
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘
บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และ
ฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็ค
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕
บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วย
แคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗
และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐

บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสิ้นนับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท
เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ
๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์
แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัด
นนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้าและองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตำบลวังแขม
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุข
สำราญ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลเดียวกับจำเลยที่ ๒
ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗
ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑
ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน
๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการ

- ๑๔ -

ทำสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่า เป็นบุคคลเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สืบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขาดเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งสี่สืบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขายและส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตร

ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ
ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน
๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่
๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท
ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗
บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวัน
ยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓
เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อ
ปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย
๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕
รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือ
วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท
ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑
จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน
๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔
ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้

- ๑๖ -

ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแบ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ววรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็น

จำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อนหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อนับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคา ในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาอันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วยข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑

ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕
มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑
ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓
มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ
๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว
๒๕ เพอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว
๑๐ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ
๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี
นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย
๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕
ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว
๕ เพอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน
ปลายข้าวหอมมะลิ มีการ รับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ
๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เพอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย
๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่
๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหาย

ตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซนต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ เป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไป ตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้ บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท

พร้อมดอกเบี้ย้อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาค้างครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามราย
สัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนงละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหนง เป็นจำคุก
๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนงแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา
ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลาย
บท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษ
หนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนง
ลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนงละ ๘ ปี
รวม ๔ กระหนง เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน
๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน
๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท
นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม

๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท (ที่ถูก ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท) นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวน ตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับ จำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยใน โครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัท หายนานา ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บ ดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้ เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวแก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็จะชำระเงินค่าข้าว แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้อง

ที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย แม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษา และจำหน่ายข้าวแทนรัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ซึ่งเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ แม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนถึงที่สุด จึงเกิดเป็นความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ นั้น เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่ต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าว เป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางมาตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวทั้ง ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ได้ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าสัญญาขายข้าวทั้ง ๔ สัญญา เกิดจากการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็น

- ๒๘ -

เจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ โดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวที่เกิดจากกระบวนการทุจริต และในที่สุดก็ไม่ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศกันจริง ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวนั้น ผู้ร้องที่ ๑ ไม่ได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา คือผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏตามรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้พิจารณาตามยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวกับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีภาระหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนถึงการเก็บรักษาข้าวสาร มี ๓ ประการ กล่าวคือ ประการที่ ๑ ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และ ที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินแก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง

ประการที่ ๒ การสีแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏตามสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับ ผู้แปรสภาพข้าว ตามเอกสารหมายเลข จ. ๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครอง ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรสภาพข้าวเปลือกดังกล่าวเป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรสภาพจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัม ในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรสภาพในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และ ที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดนั้นต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่าต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้าวสารคุณภาพดี และประการที่ ๓ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ เพื่อไม่ให้ข้าวสารเสื่อมสภาพ อันจะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขายข้าวได้ในราคาต่ำ การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้ง ๓ ประการ ดังกล่าว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวง มีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการ ในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรง

ต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลไม่ให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าว ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาयरัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันปฏิบัติงานร่วมกันได้ อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ พังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าว

ในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อต้องรับผิดชอบ
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด แม้ข้อตกลงดังกล่าวไม่อาจใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วย
กฎหมายก็ตาม พิเคราะห์ตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘
และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา
๔๓๘ วรรคหนึ่งแล้ว จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก กระทำการอันเป็นการ
ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างมาก ค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องมานั้นก็เป็นเพียง
ความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาที่น้อย
กว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำ
สัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘
บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท
นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จนั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกัน
อย่างเป็นขั้นเป็นตอนตั้งแต่เสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวแก่คณะอนุกรรมการพิจารณา
ระบายข้าวให้ความเห็นชอบ โดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
เพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และ
จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ

ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาล
สาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ให้ได้สิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบ
รัฐต่อรัฐ เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่สร้างขึ้นเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์
เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
จึงตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำอันเป็นละเมิด สัญญาดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑
จึงไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่
๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไปนั้น เนื่องมาจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่
๒๑ ร่วมกระทำความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ สนับสนุน อันเป็นการกระทำและได้ไปจากการ
กระทำทุจริต จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับไป หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องชดใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหาย
แก่ผู้ร้องทั้งห้า ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑๖ รับผิดแต่ค่าเสียหายในต้นเงิน
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตาม
สัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
กำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำกรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมา
ประกอบการพิจารณาแล้วลดค่าเสียหาย ให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖
บาท นั้น เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่อาจนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดยคิด

(อม.๔๒)

- ๓๓ -

เป็นค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท รวมค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

นายวุฒิชัย หรุจิตตวิวัฒน์

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๗ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	อัยการสูงสุด		โจทก์	
	กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑			
	องค์การคลังสินค้า ที่ ๒			
	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓			
	กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔			
	กระทรวงการคลัง ที่ ๕			ผู้ร้อง
	นายภูมิ สารผล ที่ ๑			
	นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒			
	พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓			
	นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔			
	นายทิมพร นาทรทัต ที่ ๕			
	นายอักรพงศ์หรืออัฐฐิติพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖			
	นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗			

- ๒ -

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี่ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมโหสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทกีธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวธันยพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ
เสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

- ๓ -

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
		องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
		องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
		กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
		กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจทวีโยโสธร ที่ ๑	
		นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒	
		บริษัทกิจทวีโยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓	
		บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔	
		นายปกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕	
		บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖	
		นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗	จำเลย

- ๔ -

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินัยจัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินัยจัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นขอการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ

- ๕ -

สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติ
ราชการของกรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณา
ระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขาย
ข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับ
ผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับ
แต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรม
การค้าต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
สำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุน
ข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและ
เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออก
สินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬา หรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP.
ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว
ส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หลำ คำเมล็ดธัญพืชและ
อุตสาหกรรมน้ำมัน หรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ

ของมณฑลไต้หวันหรือไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว
จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ
กับบริษัทกว้างตงฯและบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑
ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗
เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑
เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วน
ตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดย
จำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ ๒๔
เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด
มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็น
กรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของ
คณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมาวันที่ ๘ กันยายน
๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย
ข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของ
รัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ
ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับ
จำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิด
ประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุม

คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจริญขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา และการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณา รับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ รวมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นเป็นตอน โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ

เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาด เป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ คือ สัญญฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันลิศ ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาฉบับเพิ่ม

ปริมาณข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐเพื่อให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือ ที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญามีการชำระราคาและ

ส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัท กว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัท กว้างตงฯ หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัท ห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัท ห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสองฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าวโดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้บริษัท กว้างตงฯ และบริษัท ห่ายหนานฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำ

สัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐมาขายให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อขายและรับ
มอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็น
การสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่
จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าว ใช้
อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้
อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติ
หน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คให้จำเลยที่ ๑
ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคาร
ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒
จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวน
เงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔
ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน
๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖
ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท
จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน
๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสิ้นฉบับ รวม
๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา

เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้า และองค์การตลาด เพื่อเกษตรกร ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอดงพญาไฟ จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอเมือง ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็น บุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑ - ๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓ - ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำ สัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน ๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงิน ร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และ นับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑ - ๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓ - ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งยี่สิบแปดทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขาดเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งยี่สิบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน คือ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้อง

รวมต้นทุนและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นทุนและดอกเบี้ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นทุนค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นทุนค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นทุนค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นทุน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นทุนค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวัน

ยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ให้การคดีส่วนแบ่งว่า ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยชอบซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของผู้ร้องที่ ๑ หากเกิดความเสียหายก็เป็นความผิดพลาดของผู้ร้องที่ ๑ เอง ผู้ร้องที่ ๑ จึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย องค์การคลังสินค้า และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลเก็บรักษาข้าวเท่านั้น ย่อมไม่ได้รับความเสียหาย ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแล การยื่นคำร้องของผู้ร้องที่ ๔ เป็นการใช้สิทธิที่ซ้ำซ้อนกับผู้ร้องอื่น ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน เป็นผู้บริหารงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น ผู้ร้องทั้งห้าไม่ใช่เจ้าของข้าว จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่มีอำนาจยื่นคำร้องได้ และเรียกค่าเสียหายสูงเกินจริง จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ไม่ได้ร่วมกัน หรือสนับสนุนให้บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ หรือบุคคลอื่นกระทำความผิดต่อผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๗ เป็นพนักงานส่งเอกสาร ทำหน้าที่ซื้อแคชเชียร์เช็คนำไปมอบให้เจ้าหน้าที่ของผู้ร้องที่ ๑ อันเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริต จำเลยที่ ๘ รับจ้างบริษัทกว้างตงฯ จัดส่งเอกสารและติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐภายหลังมีการทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งจำเลยที่ ๘ เชื่อโดยสุจริตและชอบด้วยกฎหมาย ส่วนจำเลยที่ ๙ เป็นผู้รับมอบอำนาจของบริษัทห่ายหนานฯ แต่ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑๐ ประกอบกิจการค้าข้าวตามกฎหมาย มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง ส่งออกข้าวไปจำหน่ายยังต่างประเทศปีละหลายล้านตัน มูลค่าไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

จำเลยที่ ๑๐ ซื้อข้าวบางส่วนตามฟ้องจากบริษัทไฟน์ คอนติเนนตัล เทรดิง จำกัด ซึ่งเป็นนายหน้าหรือตัวแทนการค้าในสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยเป็นข้าวที่บริษัทกว้างตงฯ ซื้อมาจากรัฐบาลไทยโดยสุจริตตามทางการค้าปกติ มีข้อตกลงให้จำเลยที่ ๑๐ ชำระค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๑ และรับมอบข้าวจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำเลยที่ ๑๐ ชำระราคาและรับมอบข้าว คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท จำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ เป็นกรรมการของจำเลยที่ ๑๐ กระทำการภายในขอบวัตถุประสงค์และบริหารงานภายใต้นโยบายที่กำหนดโดยคณะกรรมการหรือมติที่ประชุมของผู้ถือหุ้น ส่วนจำเลยที่ ๑๓ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑๐ ตำแหน่งฝ่ายจัดซื้อ มีหน้าที่จัดซื้อบรรจุภัณฑ์ เพิ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการของจำเลยที่ ๑๐ ภายหลังจากทำสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสี่ฉบับแล้ว และได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ดูแลเฉพาะเรื่องการจดทะเบียนและการรับรองรายชื่อผู้ถือหุ้นเท่านั้น จำเลยที่ ๑๔ ไม่ใช่เจ้าของหรือผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ ๑๐ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการและโอนขายหุ้นให้บุคคลอื่นตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ หลังจากนั้นไม่เคยเกี่ยวข้องกับการบริหารหรือสั่งการในกิจการของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ เคยเป็นพนักงานของบริษัทเพรซิเดนท อะกรี เทรดิง จำกัด ตำแหน่งพนักงานทั่วไป ทำหน้าที่ขายข้าวเปลือกและข้าวสาร ต่อมาปี ๒๕๕๐ ได้ลาออกมาประกอบธุรกิจค้าข้าว และไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระบายข้าวในโครงการรับจำนำข้าวเปลือก จำเลยที่ ๑๗ เป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ ในตำแหน่งผู้จัดการทั่วไป จำเลยที่ ๑๐ สั่งจำเลยที่ ๑๗ เปิดบัญชีในนามของจำเลยที่ ๑๗ เพื่อรับเงินซื้อข้าวและเบิกเงินไปซื้อแคชเชียร์เช็คชำระค่าข้าวในกิจการของจำเลยที่ ๑๐ เพื่อจำเลยที่ ๑๐ จะได้ไม่ถูกธนาคารหักเงินฝากไปชำระหนี้ตามข้อตกลงในการขอสินเชื่อ ทั้งการซื้อแคชเชียร์เช็คชำระค่าข้าวเกิดขึ้นภายหลังจากทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐแล้ว จำเลยที่ ๑๗ จึงไม่อาจเป็นผู้สนับสนุนการกระทำ

ความผิดตามฟ้อง จำเลยที่ ๑๘ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท และเป็นผู้ซื้อแซชเชียร์เชคชำระค่าข้าวบางฉบับโดยการให้ว่วนเป็นครั้งคราวจากจำเลยที่ ๗ ซึ่งรู้จักคุ้นเคยกันมาก่อน โดยไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลประโยชน์จากการซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑๙ ประกอบอาชีพรับราชการเป็นนายแพทย์ด้านโสต ศอ นาสิก ประจำโรงพยาบาลรามาริบัติ ไม่เคยเกี่ยวข้องกับการค้าข้าวมาก่อน จำเลยที่ ๑๙ ให้จำเลยที่ ๑๑ กู้ยืมเงินส่วนตัวระยะสั้น ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๑๑ ขอให้ส่งจ่ายแซชเชียร์เชคฝากไว้ที่เคาน์เตอร์แล้วจะส่งคนมารับเชค การที่จำเลยที่ ๗ นำเชคของจำเลยที่ ๑๙ ไปเบิกถอนแล้วรวมกับเงินสดอื่นอีก ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปซื้อแซชเชียร์เชคชำระค่าข้าวให้ผู้ร้องที่ ๑ นั้น จำเลยที่ ๑๙ ไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย จำเลยที่ ๒๐ เพิ่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ อันเป็นเวลาภายหลังจากการทำสัญญาซื้อขายข้าวแล้ว มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการอสังหาริมทรัพย์ ได้ลงทุนก่อสร้างอาคารชุดเพื่อขาย ๓ โครงการ รวมมูลค่าโครงการ ๔,๔๗๙,๙๓๐,๐๖๕.๐๒ บาท แซชเชียร์เชคธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๗๓๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่นำไปชำระค่าข้าวซึ่งปรากฏว่าเงินซื้อแซชเชียร์เชคดังกล่าวถูกถอนมาจากบัญชีของจำเลยที่ ๒๑ นั้น สืบเนื่องมาจากจำเลยที่ ๒๑ กู้ยืมเงินจากจำเลยที่ ๑๐ จำนวน ๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนชั่วคราว ต่อมาจำเลยที่ ๒๐ ชำระคืนเงินกู้แก่จำเลยที่ ๑๐ แล้ว ทั้งนี้จำเลยที่ ๑๐ กับจำเลยที่ ๒๑ มีการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเป็นการชั่วคราวระหว่างกัน มีวงเงินกว่า ๗,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการจ่ายผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย ขอให้ยกคำร้อง

จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๔ ให้การคดีส่วนแพ่งว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิด จึงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย ผู้ร้องที่ ๕ มีหน้าที่บริหารงบประมาณแผ่นดินต้องไป

ไล่เบี้ยจากผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ผู้ร้องทั้งห้าไม่ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้อง จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๔ ประกอบการค้าข้าวแต่ไม่เคยซื้อข้าวจากหน่วยงานของรัฐ การดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลทำให้ขาดแคลนข้าวเปลือกในตลาด จำเลยที่ ๒๓ ไม่สามารถหาซื้อข้าวได้ แต่ผู้ประกอบการค้าข้าวรายใหญ่ยังคงดำเนินธุรกิจได้ตามปกติ จำเลยที่ ๒๓ สอบถามผู้ประกอบการค้าข้าวถึงแหล่งซื้อข้าวได้รับแจ้งว่าสามารถติดต่อซื้อข้าวของรัฐบาลจากจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จนกระทั่งเมื่อประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๑๕ โทรศัพท์มาเสนอขายข้าวของรัฐบาลที่เก็บอยู่ในคลังสินค้าของจำเลยที่ ๒๒ แต่จำเลยที่ ๒๓ ไม่เชื่อมั่นเนื่องจากไม่เคยติดต่อค้าขายกับจำเลยที่ ๑๕ มาก่อน จำเลยที่ ๑๕ จึงขอให้จำเลยที่ ๒๓ ติดต่อกับจำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๒๓ โทรศัพท์ติดต่อจำเลยที่ ๓ ได้รับการยืนยันว่าสามารถซื้อข้าวของรัฐบาลได้ โดยมีเงื่อนไขให้ส่งจ่ายแคชเชียร์เช็คชำระค่าข้าวในนามของผู้ร้องที่ ๑ แล้วนำแคชเชียร์เช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๓ เพื่อจัดทำเอกสารการรับข้าว จำเลยที่ ๒๓ ยังได้สอบถามหัวหน้าคลังสินค้ากลางจังหวัดยโสธรก็ได้รับการยืนยันว่ากระบวนการซื้อขายถูกต้อง จำเลยที่ ๒๓ ไม่เคยซื้อข้าวของรัฐบาลมาก่อนและไม่ทราบว่าจำเลยที่ ๓ นำข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐมาขายให้ จึงโทรศัพท์ต่อรองราคาซื้อขายข้าวกับจำเลยที่ ๓ จนได้ข้อยุติ โดยจำเลยที่ ๒๒ ตกลงซื้อข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ จำนวน ๑๔,๗๔๗.๗๒๗๑ ตัน ราคาตันละ ๒๘,๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๒,๒๐๓.๗๐๐ ตัน ราคาตันละ ๑๖,๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ข้าวเหนียว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๓๔๒.๙๔๐ ตัน ราคาตันละ ๑๘,๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และปลายข้าวเหนียวแฉ้ว้น จำนวน ๑๑๔.๗๗๐ ตัน ราคาตันละ

- ๑๙ -

๑๕,๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท สำหรับจำเลยที่ ๒๔ ตกลงซื้อข้าวเป็นข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๑๗,๗๙๖.๕๓๑ ตัน ราคาตันละ ๑๖,๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๙๐,๐๘๓,๔๖๕.๐๘ บาท ปลายข้าวขาวเอวันเลิศ จำนวน ๔,๖๓๐.๙๒๐ ตัน ราคาตันละ ๑๕,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๐,๘๕๓,๐๗๖ บาท ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๑๙๖.๐๓๔ ตัน ราคาตันละ ๑๖,๓๐๐ บาท และข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ จำนวน ๑๖๒.๓๖๐ ตัน ราคาตันละ ๒๘,๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๖๗๕,๙๖๘ บาท ซึ่งเป็นราคาตลาดใกล้เคียงกับราคากลางที่กรรมการค้าภายในและสมาคมโรงสีข้าวไทยกำหนด จำเลยที่ ๒๓ ซื้อแคชเชียร์เช็คชำระราคาข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๑ จำนวน ๖ ฉบับ โดยนำแคชเชียร์เช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๗ ตามที่ได้รับแจ้งจากจำเลยที่ ๓ และจำเลยที่ ๑๕ โทรศัพท์มาสอบถามซื้อผู้รับมอบอำนาจที่จะไปรับมอบข้าว หลังจากนั้น ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๔ ได้รับเอกสารการรับมอบข้าวส่งมาทางไปรษณีย์ ส่วนที่โจทก์และผู้ร้องทั้งห้ากล่าวหาว่า มีการนำแคชเชียร์เช็คของจำเลยที่ ๒๓ ไปรับมอบข้าวจากคลังสินค้าอื่นนั้น จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๔ ไม่เคยได้รับมอบข้าวดังกล่าว จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๔ ซื้อข้าวในราคาตลาดไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้า ทั้งผู้ร้องทั้งห้าไม่ได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๒๓ กระทำในฐานะผู้แทนและภายในขอบวัตถุประสงค์ของจำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๔ ย่อมไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว ขอให้ยกคำร้อง

จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ให้การคดีส่วนแพ่งว่า จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๒๕ ตกลงซื้อข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ที่เก็บรักษาในคลังสินค้าของบริษัทชัยมงคลรุ่งเรืองการเกษตร จำกัด ๒,๒๗๓.๘๙๕๕ ตัน ราคาตันละ ๒๙,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๕ ในราคาตลาดตาม

ทางการค้าปกติโดยเข้าใจว่าเป็นข้าวที่เอกชนซื้อจากรัฐบาลโดยถูกต้องแล้วนำมาขายต่อผ่านนายหน้า ทั้งเป็นการซื้อรวมน้ำหนักกระสอบในราคา ๒๙ บาทต่อกิโลกรัม ต้องเสียค่าขนส่งประมาณ ๒๕๐ บาทต่อดัน และต้องเสียค่าใช้จ่ายปรับปรุง ๑,๕๐๐ บาทต่อดัน จึงจะสามารถส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ จำเลยที่ ๒๕ ไม่ได้รับมอบข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ตามสัญญาขายข้าวฉบับที่ ๑ หากมีการนำแคชเชียร์เช็คของจำเลยที่ ๒๕ ไปชำระค่าข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ก็เป็นเรื่องนอกเหนือเจตนาของจำเลยที่ ๒๕ ขอให้ยกคำร้อง

จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแบ่งว่า จำเลยที่ ๒๗ ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดหรือสนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง จึงมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๒๗ ตกลงซื้อข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ นาปรังปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑๒,๗๐๐ ตัน ในราคาตันละ ๑๓,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๐ ในราคาตลาดตามทางการค้าปกติ โดยชำระค่าข้าวให้ผู้ร้องที่ ๑ ด้วยแคชเชียร์เช็ค แต่จำเลยที่ ๒๗ ไม่ได้ซื้อข้าวนาปรัง ชนิดข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๒๒,๙๐๐ ตัน และข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ จำนวน ๒,๘๙๕.๑๗ ตัน ตามที่ผู้ร้องทั้งห้ากล่าวอ้าง ที่ผู้ร้องทั้งห้าคิดดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ไม่ถูกต้องเพราะจำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ เพิ่งซื้อข้าวเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องคิดค่าเสื่อมและราคาข้าวไม่ถูกต้อง ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑ - ๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓ - ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ขอให้คำขออื่นให้ยกให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบคนละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบคนละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาคำฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน คือ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับ

จำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาอันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เพอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เพอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เพอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาวเอวันเลิศมีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เพอร์เซ็นต์

มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซนต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นทุนเงินและ ดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปี การผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อ ปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับเป็นต้นทุนเงิน และดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่า ข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นทุนเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ เจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้ บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อม

ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่สามารถจับได้ จึงดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำนวนตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนลง ๑๘ ปี รวม ๔ กระหน เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนลง ๘ ปี รวม ๔ กระหน เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

- ๒๙ -

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำฟ้อง คำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้า รายงานการไต่สวนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อที่ประชุมรัฐสภา โดยมีนโยบายนำระบบจำหน่ายสินค้าเกษตรมาใช้ในการรับจำนำข้าวให้แก่เกษตรกร โดยกำหนดราคารับจำนำสำหรับข้าวเปลือกเจ้า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และข้าวเปลือกหอมมะลิ (๔๒ กรัม) ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๕ ที่ราคาเกวียนละ ๑๕,๐๐๐ บาท และ ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ให้มีอำนาจหน้าที่จัดการข้าวรวมถึงการเสนอกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การจัดการข้าวสอดคล้องกันทั้งระบบและมีการพัฒนาต่อเนื่อง การอนุมัติแผนงานโครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดข้าว แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน คณะที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการด้านการผลิต การตลาด และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับข้าว โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายทศพรทิพย์ ฤกษ์ ฤกษ์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๓ และกรรมการอื่นรวม ๒๔ คน เป็นกรรมการ โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นกรรมการ และเลขานุการ อธิบดีกรมการค้าระหว่างประเทศเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ตามคำสั่ง

- ๓๐ -

สำนักนายกรัฐมนตรีเอกสารหมายเลข ๔๖ หน้า ๑๑๓๒ ถึง ๑๑๓๓ มีการประชุม กษช. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๔ โดยนางสาวยิ่งลักษณ์เป็นประธานการประชุม และจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ ถึงที่ ๖ ได้เข้าร่วมประชุมด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ รัฐบาลมีข้าวสารในโกดังกลางตามโครงการแทรกแซงของรัฐรวม ๒,๑๘๙,๐๑๕.๖๗ ตัน และมีข้าวเปลือกในยุ้งฉางกลาง ๕๗,๖๕๐.๙๓ ตัน และจำเลยที่ ๔ รายงานที่ประชุมว่าข้าวสารดังกล่าวมีข้าวเสื่อมสภาพ ๘,๐๐๐ ตัน ได้ขายเป็นอาหารสัตว์ ส่วนข้าวสารอีก ๒,๑๐๐,๐๐๐ ตัน ยังมีสภาพใช้ได้แต่ต้องมีการปรับปรุง ตามรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เอกสารหมายเลข ๔๖

วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ในฐานะประธานกรรมการ กษช. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานโครงการรับจำนำข้าวเปลือกรวม ๖ คณะ คือ (๑) คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิต (๒) คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการตลาด (๓) คณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการรับจำนำระดับจังหวัด (๔) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการรับจำนำข้าว (๕) คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว (๖) คณะอนุกรรมการตรวจสอบและติดตามการรับจำนำข้าว จำเลยที่ ๑ ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานอนุกรรมการด้านการตลาด ประธานอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการรับจำนำข้าว ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว และประธานอนุกรรมการตรวจสอบและติดตามการรับจำนำข้าว ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการทั้งสี่คณะดังกล่าวเช่นกัน ตามคำสั่ง กษช. ที่ ๒/๒๕๕๔ ที่ ๔/๒๕๕๔ ที่ ๕/๒๕๕๔ และที่ ๖/๒๕๕๔ เอกสารหมายเลข ๔๖ ต่อมาวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๔๒/๒๕๕๕ ปรับปรุงและ

แต่งตั้งกรรมการ กขช.(เพิ่มเติม) โดยให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) พ้นจากตำแหน่งรองประธานกรรมการ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และจำเลยที่ ๓ พ้นจากตำแหน่งกรรมการ กขช. และแต่งตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นกรรมการ มีผลให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากตำแหน่งกรรมการ กขช. และจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งเป็นรองประธานกรรมการ กขช. ส่วนจำเลยที่ ๓ แม้จะพ้นจากตำแหน่งกรรมการ กขช.ในฐานะส่วนบุคคล แต่ก็ได้รับการแต่งตั้งให้กลับมาดำรงตำแหน่งกรรมการ กขช. ในฐานะที่จำเลยที่ ๓ ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีเอกสารหมายเลข จ.๔๖ แฟ้ม ๔ หน้า ๑๑๖๘ ต่อมาวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นางสาวยิ่งลักษณ์ มีคำสั่ง กขช. ที่ ๒/๒๕๕๕ ที่ ๓/๒๕๕๕ ที่ ๔/๒๕๕๕ และที่ ๑๑/๒๕๕๕ ปรับปรุงและแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการตลาด (เพิ่มเติม) คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว (เพิ่มเติม) โดยให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์และผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์พ้นจากตำแหน่ง และแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานและเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นอนุกรรมการทั้งสี่คณะ มีผลให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากตำแหน่งประธานคณะอนุกรรมการทั้งสี่คณะ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานคณะอนุกรรมการแทน ส่วนจำเลยที่ ๓ ยังคงได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการทั้งสี่คณะในฐานะเป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และให้รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศที่อธิบดีมอบหมายเป็นอนุกรรมการและเลขานุการในคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการตลาด และ

คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ตามคำสั่ง กชช. เอกสารหมายเลข ๔๖ หน้า ๑๑๗๐ และ ๑๑๗๒

คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่นๆที่คงเหลือของรัฐบาลเพื่อให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม ตลอดจนกำกับดูแลแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการระบายข้าว กำหนดวิธีการระบายข้าวได้ตามความจำเป็น รวมทั้งการระบายข้าวสารในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET) ให้เป็นไปตามแผนการระบายข้าว และคำนึงถึงผลกระทบต่อราคาตลาด โดยใช้ระบบการส่งออกเป็นสำคัญและรายงานผลการดำเนินงานต่อ กชช. ในการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ฝ่ายเลขานุการได้จัดเตรียมร่างยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลนำเสนอในที่ประชุม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล ซึ่งกำหนดให้ระบายข้าวด้วย ๕ วิธี คือ ๑) เจริญขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาลหรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ ๒) ในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET) ๓) ขายเป็นการทั่วไปให้แก่ผู้ประกอบการในประเทศ ๔) ขายให้แก่องค์กรและหน่วยงานในและต่างประเทศเพื่อสาธารณประโยชน์ ๕) บริจาคในกรณีที่เหมาะสมเพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ และที่ประชุมยังมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการระบายข้าว มีอธิบดีผู้ร้องที่ ๑ เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนของผู้ร้องที่ ๒

และรองอธิบดีของผู้ร้องที่ ๑ ที่ได้รับมอบหมายเป็นคณะทำงานและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักบริหาร การค้าข้าวเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการระบายข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ รวมถึง การเจรจาต่อรองการเสนอซื้อให้ได้ราคาและปริมาณเป็นข้อยุติ แล้วนำเสนอประธานอนุกรรมการ พิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ ตามรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว เอกสารหมาย จ.๔๐๕ หน้า ๗๐๙๘๖ ถึง ๗๐๙๙๙ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๑ มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการระบายข้าวซึ่งมีองค์ประกอบตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาระบาย ข้าวได้มีมติเห็นชอบ ตามเอกสารหมาย ล.๑๘๑ หน้า ๗๐๖ ในวันเดียวกันนั้นจำเลยที่ ๑ มีหนังสือเสนอ ยุทธศาสตร์การระบายข้าวให้นางสาวยิ่งลักษณ์ในฐานะประธานกรรมการ กชช. พิจารณาให้ความ เห็นชอบ ซึ่งนางสาวยิ่งลักษณ์ได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ ตามเอกสารหมาย จ.๒๖๓ หน้า ๖๔๖๓๕ ต่อมากระทรวงพาณิชย์ มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ และวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้อธิบดีผู้ร้องที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการ เสร็จจากการซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนหน่วยงาน ของรัฐบาลหรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศ โดยให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การระบาย ข้าวในสต็อกของรัฐบาลที่ได้รับความเห็นชอบจากประธานกรรมการ กชช. แล้ว โดยให้อธิบดีผู้ร้องที่ ๑ นำผลการเจรจาต่อรองสุดท้ายในเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ปริมาณ ราคา การชำระเงิน การส่งมอบ และ ค่าประกันภัยสินค้า เป็นต้น เสนอให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ กับ ขอให้มอบหมายให้อธิบดีผู้ร้องที่ ๑ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่ผู้ร้องที่ ๔ เสนอ ตามเอกสารหมาย

จ.๖๑ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ทราบ ตามเอกสารหมายเลข ๔๔ หน้า ๑๐๖๓

โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลนางยิ่งลักษณ์เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการรับจำนำ คือ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่จะเข้าโครงการจะต้องมีหนังสือรับรองจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยให้ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ทำหน้าที่เป็นนายคลังสินค้ารับฝากข้าวเปลือก และออกใบประทวนสินค้าให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรนำใบประทวนสินค้าไปจำนำกับ ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. จะจ่ายเงินแก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรภายใน ๓ วันทำการ มีกำหนดไถ่ถอนภายใน ๔ เดือน ทั้งนี้ กษช. ได้มีมติเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกรวม ๔ โครงการ ๕ ฤดูกาลผลิต คือ ๑) โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีเกษตรกรนำข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ ๖.๘๘ ล้านตัน ใช้เงินรับจำนำ ๑๑๘,๐๓๓.๓๒ ล้านบาท ๒) โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีเกษตรกรนำข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ ๑๔.๗ ล้านตัน ใช้เงินรับจำนำ ๒๑๘,๕๕๐.๘๗ ล้านบาท ๓) โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ มีเกษตรกรนำข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ ๒๒ ล้านตัน ใช้เงินรับจำนำ ๓๕๐,๕๑๗.๒๒ ล้านบาท ๔) โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๕๗ (ครั้งที่ ๑) มีเกษตรกรนำข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ ๑๖.๕ ล้านตัน ใช้เงินรับจำนำ ๑๙๑,๒๑๔.๓๒ ล้านบาท

สำหรับการทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐตามฟองนั้น เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ บริษัทกว้างตงฯ มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๑ ขอซื้อข้าวที่มีอยู่ในคลังและข้าวที่กำลังจะเก็บเกี่ยวใน โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ตามเอกสารหมายเลข จ.๕๙ หน้า ๓๓๗๔ ต่อมาวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ บริษัทกว้างตงฯ มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๑ ขอกำหนดนัดหมายเจรจาในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตาม เอกสารหมายเลข จ.๖๒ หน้า ๓๘๗๙ ในวันเดียวกันนั้น จำเลยที่ ๔ ได้มีบันทึกถึงผู้อำนวยการสำนักงาน ส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว ขอตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าบริษัทกว้างตงฯ เป็น รัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือไม่ พร้อมตรวจสอบรายชื่อบุคคลผู้มีอำนาจลงนาม ตาม เอกสารหมายเลข จ.๙๐๒ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกขอความเห็นชอบผลการเจรจา อ้างว่ามีการเจรจากับบริษัทกว้างตงฯ ตามกำหนดนัดหมายโดยจำเลยที่ ๔ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า คณะผู้เจรจาได้ข้อสรุปว่า บริษัทกว้างตงฯ ตกลงซื้อข้าวจากไทยโดยจะทำสัญญาแยกเป็น ๒ ฉบับ คือ ฉบับที่ ๑ ข้าวปีการผลิตเก่าทั้งหมดทุกชนิดข้าวในสต็อกของรัฐบาลรวมประมาณ ๒ ล้านตัน ฝ่ายจีน เสนอซื้อในราคาเฉลี่ยราคาเดียวที่ตันละ ๑๐,๐๐๐ บาท กำหนดระยะเวลารับมอบภายใน ๑๐ เดือน ส่วนฝ่ายไทยเสนอขายในราคาเฉลี่ยราคาเดียวที่ตันละ ๑๑,๕๐๐ บาท กำหนดระยะเวลารับมอบภายใน ๖ เดือน ส่วนฉบับที่ ๒ ข้าวปีการผลิตใหม่ ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ที่ยังไม่ถึงกำหนดเก็บเกี่ยวและรัฐบาล จะเริ่มโครงการรับจำนำข้าวเปลือกในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ประกอบด้วยข้าว ๔ ชนิด คือ ข้าวขาว ข้าวหนึ่ง ปลายข้าวขาว และปลายข้าวหอมมะลิ รวมประมาณ ๒ ล้านตัน เริ่มการรับมอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่ เปิด L/C ในปริมาณอย่างน้อย ๒๐๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๑๐ เดือน ฝ่ายจีนเสนอซื้อโดยใช้ ราคาขายส่งข้าวในตลาดกรุงเทพมหานครของกรมการค้าภายใน ๑ วันก่อนลงนามในสัญญา ส่วนฝ่ายไทย

- ๓๖ -

เสนอราคาขายโดยใช้ราคาขายส่งข้าวในตลาดกรุงเทพมหานครของกรมการค้าภายในนับจากวันที่ลงนามในสัญญา ๓๐ วัน ในวันเดียวกันนั้นจำเลยที่ ๑ ได้ให้ความเห็นชอบในราคาและเงื่อนไขตามข้อเสนอของบริษัทกว้างตงฯ ตามบันทึกข้อความเอกสารหมายเลข จ.๖๑ หน้า ๓๓๖๘ ถึง ๓๓๗๒ ต่อมาในวันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญากับบริษัทกว้างตงฯ ๒ ฉบับ คือ

สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขายข้าวไทยทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกทั้งหมดรวมปริมาณ ๒,๑๕๕,๐๐๐ ตัน บวก/ลบ ร้อยละ ๑๐ เป็นข้าวนาปี ปีการผลิตเก่า ประกอบด้วยปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และข้าวนาปรังปี ๒๕๔๙ ถึงนาปรังปี ๒๕๕๒ กับบริษัทกว้างตงฯ ราคา ณ หน้าคลังสินค้า (Ex - warehouse) ถัวเฉลี่ยทุกชนิดข้าวตันละ ๑๐,๐๐๐ บาท การชำระเงินเป็นแบบ L/C ชนิดเพิกถอนไม่ได้เต็มจำนวนครอบคลุมมูลค่าข้าวตามสัญญาทั้งหมด กำหนดส่งมอบ ๑๐ เดือน มีข้อตกลงว่าข้าวที่ส่งมอบต้องใช้ในการบริโภคภายในประเทศของผู้ซื้อเป็นหลัก แต่ผู้ซื้ออาจจัดส่งข้าวให้ประเทศที่สามในรูปแบบการค้าหรือการบริจาคได้เช่นกัน ตามสัญญาซื้อขายข้าวไทยพร้อมคำแปลเอกสารหมายเลข จ.๖๑ หน้า ๓๖๐๐ ถึง ๓๖๐๕

สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขายข้าวนาปี ปีการผลิตใหม่ ๒๕๕๔/๕๕ กับบริษัทกว้างตงฯ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน บวก/ลบ ร้อยละ ๑๐ ราคารวมน้ำหนักกระสอบ ณ หน้าคลังสินค้า (Ex - warehouse) ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ตันละ ๑๖,๙๕๐ บาท ข้าวหนึ่ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ตันละ ๑๗,๒๕๐ บาท ปลายข้าวหอมมะลิ ตันละ ๑๔,๖๕๐ บาท และปลายข้าวขาว ตันละ ๑๓,๖๕๐ บาท เงื่อนไขการชำระเงินเป็นแบบ L/C ชนิดเพิกถอนไม่ได้เต็มจำนวนครอบคลุม

มูลค่าข้าวตามสัญญาทั้งหมด กำหนดส่งมอบภายใน ๑๐ เดือน ตามสัญญาซื้อขายข้าวไทยพร้อมคำแปล เอกสารหมาย จ.๖๑ หน้า ๓๖๐๖ ถึง ๓๖๑๑ และ จ.๖๔

ต่อมาวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ บริษัทกว้างตงฯ มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๑ แจ้งให้ทราบว่า ได้แต่งตั้งให้จำเลยที่ ๘ เป็นผู้แทนรับมอบอำนาจในการชำระค่าข้าว การรับมอบข้าว และการจัดทำ เอกสารต่าง ๆ ตามเอกสารหมาย จ.๙๓ หน้า ๑๑๕๘๑ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ทำ บันทึกรับข้อความเห็นชอบให้แก่ไขสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ ขอเพิ่มวิธีการชำระ เงินอีก ๒ วิธี คือการชำระเงินล่วงหน้า โดยโอนเงินผ่านธนาคาร (SWIFT) หรือชำระด้วยเช็คเชิ่ค ในรูปเงินบาทออกโดยธนาคารที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย โดยจำเลยที่ ๔ เสนอความเห็นว่าการชำระ เงินล่วงหน้าตามที่บริษัทกว้างตงฯ เสนอเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายไทยมากขึ้น จำเลยที่ ๑ ได้ให้ความ เห็นชอบ ตามบันทึกข้อความเอกสารหมาย จ.๖๑ หน้า ๓๕๔๓ ถึง ๓๕๔๕ วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกข้อความเห็นชอบให้แก่ไขสัญญาฉบับที่ ๒ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ ขอเพิ่ม ปริมาณปลายข้าวหอมอีก ๒๕๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๒๕๐,๐๐๐ ตัน และขอเพิ่มระยะเวลารับมอบข้าว อีก ๒.๕ เดือน จำเลยที่ ๑ ได้ให้ความเห็นชอบ ตามบันทึกข้อความเอกสารหมาย จ.๖๑ หน้า ๓๕๖๕ ถึง ๓๕๖๘ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกข้อความเห็นชอบ ให้แก่ไขสัญญาฉบับที่ ๑ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ ขอผ่อนผันเงื่อนไขเกี่ยวกับปริมาณการรับมอบข้าวระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งตามสัญญากำหนดให้รับมอบข้าวอย่างน้อยเดือนละ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน เป็นไม่กำหนดปริมาณการรับมอบข้าวขึ้นต่ำเนื่องจากได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเป็น อุปสรรคต่อการขนส่ง จำเลยที่ ๑ ได้ให้ความเห็นชอบ ตามบันทึกข้อความเอกสารหมาย จ.๖๑ หน้า

๓๕๕๑ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ บริษัทกว้างตงฯ มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๑ แจ้งให้ทราบว่าได้ แต่งตั้งให้จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ เป็นผู้แทนรับมอบอำนาจในการชำระค่าข้าว การรับมอบข้าว และการดำเนินการด้านเอกสารต่าง ๆ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖๔ หน้า ๔๒๘๒ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกขอความเห็นชอบให้แก่ไขสัญญาฉบับที่ ๑ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯขอแก้ไขเงื่อนไขในเรื่องปริมาณการรับมอบข้าว ๒๐๐,๐๐๐ ตันต่อเดือนเป็น ๑๕๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน และขอขยายเวลารับมอบข้าวเพิ่มอีก ๔ เดือน สิ้นสุดวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อ้างเหตุอุทกภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ เสนอความเห็นให้ปรับลดปริมาณการรับมอบข้าวเป็น ๑๘๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน และขยายเวลารับมอบข้าวออกไป ๓ เดือน จำเลยที่ ๑ ให้ความเห็นชอบตามความเห็นของจำเลยที่ ๔ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖๑ หน้า ๓๖๒๑ ถึง ๓๖๒๓ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกขอความเห็นชอบให้แก่ไขสัญญาฉบับที่ ๒ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯขอเพิ่มชนิดข้าวหอมมะลิ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน โดยให้รวมอยู่ในปริมาณตามสัญญาและขอขยายระยะเวลาการรับมอบอีก ๑ เดือน จำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบตามเอกสารหมายเลข จ.๕๐๗ หน้า ๓๖๖๐ ถึง ๓๖๖๒ และเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกขอความเห็นชอบให้แก่ไขสัญญาฉบับที่ ๒ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯขอเพิ่มชนิดข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัน โดยให้รวมอยู่ในปริมาณตามสัญญาเดิม เสนอซื้อในราคาตันละ ๑๓,๘๖๐ บาท โดยที่ราคาตลาดในขณะนั้นตันละ ๑๖,๙๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบในราคาตามข้อเสนอของ บริษัทกว้างตงฯตามเอกสารหมายเลข ล.๓๔๐ หน้า ๑๓๙๒๖ ถึง ๑๓๙๒๙ หลังจากจำเลยที่ ๔ เกษียณอายุราชการแล้ว นางปราณี ศิริพันธ์ มาดำรงตำแหน่งอธิบดีของผู้ร้องที่ ๑ ได้เสนอขอความ

เห็นชอบให้แก้ไขสัญญาฉบับที่ ๑ ขยายระยะเวลารับมือข้าวโดยจำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบให้แก้ไขทั้งสองครั้ง มีการแก้ไขเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมาย ล.๒๘๖ และ ล.๒๘๗ หน้า ๑๓๐๒๙ ถึง ๑๓๐๓๕

สัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ เสนอจำเลยที่ ๒ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึง ผู้ร้องที่ ๑ เสนอขอทำสัญญาฉบับใหม่ขอซื้อข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ ชนิดละ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน เสนอราคาซื้อตันละ ๑๑,๕๐๐ และ ๙,๐๐๐ บาท ตามลำดับ กำหนดระยะเวลารับมือ ๑๐ เดือน โดยราคาตลาดในขณะนั้น ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ตันละ ๑๗,๖๕๐ บาท ปลายข้าวขาวเอวันเลิศ ตันละ ๑๖,๒๕๐ บาท จำเลยที่ ๔ เสนอความเห็นให้กำหนดระยะเวลารับมือ ๕ เดือน ส่วนราคาให้เทียบราคาส่งออกของประเทศคู่แข่ง ราคาข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ คำนวณได้ตันละ ๑๓,๘๖๐ บาท และปลายข้าวขาว เอวันเลิศ ตันละ ๑๒,๔๖๐ บาท จำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบในราคาตามข้อเสนอของจำเลยที่ ๔ ส่วนกำหนดระยะเวลาส่งมอบได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของบริษัทกว้างตงฯ ต่อมาวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ ขายข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ ปริมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน รวมปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน กับบริษัทกว้างตงฯ ราคาหน้าคลังสินค้า ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ตันละ ๑๓,๘๖๐ บาท ปลายข้าวขาวเอวันเลิศตันละ ๑๒,๔๖๐ บาท เงื่อนไขการชำระเงิน ๓ วิธี คือ ชำระแบบ L/C ชนิดเพิกถอนไม่ได้หรือโอนเงินผ่านธนาคารหรือแคชเชียร์เช็ค กำหนดการส่งมอบข้าวภายใน ๓๐ วัน นับจาก

- ๔๐ -

วันที่ระบุในการเปิด L/C หรือนับจากวันที่ผู้ขายได้รับการโอนชำระเงินหรือแคชเชียร์เช็คจากผู้ซื้อและให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๐ เดือน ปริมาณการรับมอบขั้นต่ำ ๑๐๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน ข้าวที่ส่งมอบตามสัญญาเพื่อการบริโภคภายในประเทศของผู้ซื้อเป็นหลัก แต่ผู้ซื้ออาจส่งข้าวให้แก่ประเทศที่สามในรูปแบบการค้าหรือการบริจาคได้ ตามสัญญาซื้อขายข้าวไทยพร้อมคำแปล เอกสารหมายเลข จ.๖๔ หน้า ๔๒๗๕ ถึง ๔๒๘๑ ต่อมาวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกขอความเห็นชอบให้แก่ใช้สัญญาฉบับที่ ๓ อ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ ขอเพิ่มข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน จำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบ ตามบันทึกข้อความเอกสารหมายเลข จ.๙๐๖ หน้า ๘๗๗๒๔ ถึง ๘๗๗๒๖

สัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับสถานะความเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจของบริษัทห่ายหนานฯ พร้อมรายชื่อบุคคลผู้มีอำนาจลงนามผูกพัน ตามเอกสารหมายเลข จ.๖๑ หน้า ๓๗๐๘ ต่อมาวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกขอความเห็นชอบกรอบแนวทางการเจรจาอ้างว่าบริษัทห่ายหนานฯ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจของมณฑลห่ายหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ แจ้งความประสงค์ขอซื้อปลายข้าวเหนียวในสต็อกของรัฐบาลซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ได้ประสานงานเป็นการภายในได้รับแจ้งว่าบริษัทห่ายหนานฯ จะส่งคณะผู้แทนเดินทางมาเจรจาซื้อปลายข้าวเหนียวแบบรัฐต่อรัฐกับผู้ร้องที่ ๑ ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงขอความเห็นชอบกรอบแนวทางการเจรจาในเรื่องชนิดข้าว ปีการผลิต ปริมาณ รูปแบบการชำระเงิน และราคาขาย จำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบตามที่เสนอตามเอกสารหมายเลข จ.๖๑ หน้า ๓๗๐๕ ถึง

๓๗๐๗ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว มีบันทึกลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีของผู้ร้องที่ ๑ แจ้งผลการตรวจสอบว่าดำเนินการตรวจสอบแล้วได้รับแจ้งจาก หน่วยงานคณะกรรมการควบคุมและบริหารทรัพย์สินแห่งรัฐบาลประชาชนจีน มณฑลไห่หนานว่า บริษัทไห่หนานฯ เป็นรัฐวิสาหกิจ ผู้มีอำนาจลงนาม คือนายเซี่ยเหมียนตามเอกสารหมายเลข จ.๖๑ หน้า ๓๗๐๙ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ทำบันทึกลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอความเห็นชอบผลการ เสร็จอ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะผู้แทนของบริษัทไห่หนานฯ นำโดยนายเซี่ยเหมียนได้ เดินทางมาประเทศไทยเพื่อเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับรัฐบาลไทย โดยมีจำเลยที่ ๔ เป็น หัวหน้าคณะผู้เจรจา ผลการเจรจาได้ข้อสรุปว่า บริษัทไห่หนานฯ ประสงค์ขอซื้อปลายข้าวเหนียว ปี การผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๘๐,๐๐๐ ตัน แต่ฝ่ายไทยแจ้งว่ามีปลายข้าว เหนียวในสต็อกทั้งสิ้น ๖๕,๙๖๓ ตัน สามารถจำหน่ายให้ได้ ๕๐,๐๐๐ ตัน ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันใน เรื่องปริมาณปลายข้าวเหนียวที่ ๕๐,๐๐๐ ตัน กำหนดระยะเวลารับมอบภายใน ๑ เดือน บริษัทไห่หนานฯ เสนอราคาซื้อตันละ ๑๓,๘๐๐ บาท แต่ฝ่ายไทยเสนอราคาขายตันละ ๑๔,๒๓๐ บาท ต่อมาวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบในราคาตามข้อเสนอของบริษัทไห่หนานฯ ตาม เอกสารหมายเลข จ.๕๙ หน้า ๓๓๘๖ ถึง ๓๓๙๐ ในวันเดียวกันหลังจากจำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบ ผลการเจรจา จำเลยที่ ๔ ทำบันทึกเสนอจำเลยที่ ๒ อ้างว่า ในวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ นั้นเอง บริษัทไห่หนานฯ ได้ประสานแจ้งขอปรับเปลี่ยนปริมาณปลายข้าวเหนียวอีก ๑๕,๐๐๐ ตัน จึงขอ ความเห็นชอบให้ปรับเปลี่ยนปลายข้าวเหนียวและขอปรับแก้ไขบันทึกผลสรุปการเจรจาระหว่างบริษัท ไห่หนานฯ กับผู้ร้องที่ ๑ เกี่ยวกับปริมาณปลายข้าวเหนียวจาก ๕๐,๐๐๐ ตัน เป็น ๖๕,๐๐๐ ตัน และ

- ๔๒ -

จำเลยที่ ๒ ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน ตามเอกสารหมายเลข ล.๓๘๕ หน้า ๑๔๓๓๖ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ บริษัทห่ายหนานฯ มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๑ แจ้งให้ทราบว่าได้แต่งตั้งให้จำเลยที่ ๙ เป็นผู้แทนรับมอบอำนาจในการชำระค่าข้าวและการดำเนินการด้านต่าง ๆ ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๓ หน้า ๑๓๑๒๔ ต่อมาวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๔ ซื้อขายปลายข้าวเหนียวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ กับบริษัทห่ายหนานฯ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ราคา ณ หน้าคลังสินค้า (Ex - warehouse) ตันละ ๑๓,๘๐๐ บาท เงื่อนไขการชำระเงิน ๓ วิธี คือ ชำระแบบ L/C ชนิดเพิกถอนไม่ได้ หรือโอนเงินผ่านธนาคาร หรือแคชเชียร์เช็ค กำหนดมอบให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน นับจากวันส่งมอบครั้งแรก โดยข้าวตามสัญญาจะต้องใช้บริโภคภายในประเทศของผู้ซื้อเป็นหลัก แต่ผู้ซื้ออาจส่งข้าวให้ประเทศที่สามในรูปแบบการค้าหรือการบริจาคได้ ตามสัญญาซื้อขายข้าวไทยพร้อมคำแปล เอกสารหมายเลข จ.๖๔ หน้า ๔๒๘๔ ในการรับมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสี่ฉบับ มีจำเลยที่ ๗ และที่ ๘ เป็นตัวแทนชำระเงินและรับมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ถึงที่ ๓ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๔ มีจำเลยที่ ๙ เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว มีการชำระค่าข้าวทั้งสี่สัญญาด้วยแคชเชียร์เช็คหลายร้อยฉบับ และรับมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑,๘๒๐,๘๑๕.๖๖๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๑,๔๐๒,๕๓๗.๘๖๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๖๕๔,๔๕๓.๑๓๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๖๑,๓๘๓.๒๒๐ ตัน ตามเอกสารการรับมอบข้าวและชำระเงิน เอกสารหมายเลข จ.๙๓๕ ถึง จ.๙๓๘

หลังจากทำสัญญาทั้งสี่ฉบับแล้วจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ มีหนังสือขอเบิกข้าวจากผู้ร้องที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๔ มีบันทึกขอเบิกข้าวจากผู้ร้องที่ ๒ และผู้ร้องที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ จะระบุในบันทึกขอเบิกข้าวด้วยเสมอว่า ขอให้ผู้ร้องที่ ๒ และผู้ร้องที่ ๓ ระมัดระวังดำเนินการทุกอย่างให้เป็นความลับ

นอกจากนี้ยังได้รับความจากนางสาวพันธุ์สุดา จันทรโมลี ว่า ในขณะที่เกิดเหตุจำเลยที่ ๕ เป็นผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ จะเป็นคนร่างบันทึกขอเบิกข้าวเพื่อเสนอให้จำเลยที่ ๔ ลงนามด้วยตนเอง หลังจากจำเลยที่ ๕ ย้ายไปดำรงตำแหน่งรองอธิบดีผู้ร้องที่ ๑ นางสาวพันธุ์สุดาได้มารับหน้าที่เป็นคนร่างบันทึกขอเบิกข้าวเพื่อเสนอให้จำเลยที่ ๔ ลงนามแทนจำเลยที่ ๕ ตามแนวทางบันทึกที่จำเลยที่ ๕ เคยร่างไว้และเมื่อผู้ร้องที่ ๒ และผู้ร้องที่ ๓ ทำใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษีเพื่อให้ผู้ขอเบิกข้าวนำไปแสดงต่อนายคลังสินค้าเพื่อขอรับมอบข้าวจากคลังสินค้านั้นๆเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ก็จะมาขอรับเอกสารดังกล่าวจากผู้ร้องที่ ๑ โดยกรณีขอเบิกข้าวจากผู้ร้องที่ ๒ นั้น ผู้ร้องที่ ๑ จะมอบใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษีให้แก่จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ เพื่อให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ นำไปแสดงต่อนายคลังสินค้าเพื่อขอรับมอบข้าวจากคลังสินค้านั้น ๆ แต่ถ้าเป็นกรณีขอเบิกข้าวจากผู้ร้องที่ ๓ ผู้ร้องที่ ๑ จะมอบหนังสือมอบอำนาจให้แก่จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ เพื่อให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ นำไปแสดงต่อนายคลังสินค้าเพื่อขอรับมอบข้าวจากคลังสินค้านั้น ๆ ต่อไป หลังจากจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ได้รับใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษีหรือหนังสือมอบอำนาจเพื่อนำไปแสดงต่อนายคลังสินค้าขอรับมอบข้าวจากคลังสินค้านั้นๆแล้ว ปรากฏว่าในการรับมอบข้าวจากคลังสินค้าต่าง ๆ นั้น จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ จะส่งใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษีดังกล่าว หรือมอบอำนาจต่อให้แก่พนักงานของผู้ประกอบการค้าข้าวหลายรายในประเทศไทยเป็นคนนำไปรับมอบข้าวจากคลังสินค้าต่าง ๆ ได้รับความจากนางสาวนัยนา เจริญเฒ่า นายคลังสินค้ากลางจังหวัดพิจิตร นางวิไลพร ไกรวัฒนวงศ์ นายคลังสินค้ากลางจังหวัดยโสธร และนายสมศักดิ์ สะสม นายคลังสินค้ากลางจังหวัดนครสวรรค์ว่า ใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษีจากผู้ร้องที่ ๒ หรือหนังสือมอบอำนาจจากผู้ร้องที่ ๓ ที่พนักงานของผู้ประกอบการค้าข้าวหลายรายในประเทศไทยเป็นคนนำมาขอรับมอบ

ข้าวที่เกี่ยวข้องกับคดีนี้นั้น ใบส่งสินค้าใบกำกับภาษี หรือหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ผู้ร้องที่ ๒ และผู้ร้องที่ ๓ จะระบุชื่อผู้ร้องที่ ๑ เป็นลูกค้า โดยไม่ระบุชื่อบุคคลที่ซื้อข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๑ ทั้งใบส่งสินค้าใบกำกับภาษี หรือหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวก็ไม่ระบุราคาข้าวต่อหน่วยน้ำหนัก และไม่ระบุปริมาณข้าวรวม ทั้งหมดที่ลูกค้าจะได้รับในคราวนั้น ซึ่งใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษี หรือหนังสือมอบอำนาจลักษณะ ดังกล่าวเพิ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก นอกจากจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ จะส่งมอบส่งใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษี ดังกล่าว หรือมอบอำนาจต่อให้แก่พนักงานของผู้ประกอบการค้าข้าวหลายรายในประเทศไทยเป็นคน นำไปรับมอบข้าวจากคลังสินค้าต่าง ๆ แทนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ แล้ว ปรากฏว่าในการไปรับมอบข้าว จากคลังสินค้าต่าง ๆ แทนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ในการขอเบิกข้าวจากผู้ร้องที่ ๑ คราวเดียวกันนี้ ยังมี ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศไทยรายอื่นอีกที่นำใบส่งสินค้า/ใบกำกับภาษีดังกล่าว หรือหนังสือ มอบอำนาจจากจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ดังกล่าวไปขอรับมอบข้าวส่วนเกินอีกจำนวนหนึ่งจากคลังสินค้า ต่าง ๆ ด้วย เช่น ในกรณีที่จำเลยที่ ๗ มอบอำนาจให้พนักงานของบริษัทไทยไฟฟ้า(๒๕๑๑) จำกัด ซึ่งออก แคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อขอซื้อข้าวได้นำไปแสดงต่อนายคลังสินค้าของรัฐขอเบิกข้าวจาก คลังสินค้านั้น ปรากฏว่าในการขอเบิกข้าวจากคลังสินค้าตามแคชเชียร์เช็คที่ส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อ ขอซื้อข้าวของบริษัทไทยไฟฟ้า (๒๕๑๑) จำกัด นี้ มีผู้ประกอบการค้าข้าวรายอื่นได้ไปขอรับมอบข้าวอีกส่วน หนึ่งจำนวน ๘,๐๐๐ ตัน จากคลังสินค้าของรัฐอีกแห่งหนึ่งพร้อมกับบริษัทไทยไฟฟ้า(๒๕๑๑) จำกัด ด้วย โดย ที่บริษัทไทยไฟฟ้า(๒๕๑๑) จำกัด ไม่รู้จักผู้ประกอบการค้าข้าวรายอื่นที่ไปขอรับข้าวส่วนเกินดังกล่าว จากคลังสินค้าของรัฐอีกแห่งหนึ่งแต่อย่างใด สำหรับการออกแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อ ขำระราคาข้าวนั้น นอกจากผู้ประกอบการค้าข้าวจะออกแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อชำระ

ราคาข้าว ยังปรากฏว่าจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ได้เบิกเงินออกจากบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ที่ ๑๖ และที่ ๑๘ นำไปซื้อแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อชำระราคาข้าวด้วยเช่นเดียวกัน หลังจากที่รัฐบาลเริ่มดำเนินการตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกในราคาเดียวกันทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ มีเกษตรกรนำข้าวเปลือกมาจำนำกับรัฐบาลตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกเป็นจำนวนมากทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวหาซื้อข้าวเปลือกในท้องตลาดเพื่อประกอบธุรกิจค่อนข้างลำบาก ผู้ประกอบการค้าข้าวหลายรายจึงได้ปรึกษากันเพื่อส่งตัวแทนเข้าไปติดต่อขอซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๓ ขณะนั้นดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งมีผู้ประกอบการค้าข้าวบางรายตัดสินใจเข้าไปติดต่อกับจำเลยที่ ๓ เอง และอีกบางส่วนได้รับการติดต่อเสนอขายข้าวของรัฐบาลจากจำเลยที่ ๑๕ โดยมีเงื่อนไขในลักษณะเดียวกันว่า หากผู้ประกอบการค้าข้าวรายใดต้องการข้าวเปลือกของรัฐบาลก็ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวรายนั้นซื้อแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อชำระราคาข้าวที่สั่งซื้อ แล้วนำแคชเชียร์เช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๓ หรือจำเลยที่ ๑๕ มีผู้ประกอบการค้าข้าวหลายรายมีความจำเป็นต้องส่งข้าวเปลือกให้แก่ลูกค้าของตนในต่างประเทศจึงได้ตกลงสั่งซื้อข้าวเปลือกของรัฐบาลจากจำเลยที่ ๓ หรือจำเลยที่ ๑๕ เมื่อผู้ประกอบการค้าข้าวนำแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ไปมอบให้จำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๓ ก็จะให้ผู้ประกอบการค้าข้าวนำแคชเชียร์เช็คดังกล่าวไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๗ เป็นผู้รับแคชเชียร์เช็คดังกล่าวไว้แทนจำเลยที่ ๓ แต่บางครั้งก็มีผู้ประกอบการค้าข้าวบางรายนำแคชเชียร์เช็คดังกล่าวไปมอบให้แก่พันตำรวจตรีศราวุธ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการของผู้ร้องที่ ๒ ด้วยเช่นกัน หลังจากทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ แล้ว บริษัททวงตงฯ มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งแก่ผู้ร้องที่ ๑ ว่า บริษัททวงตงฯได้

- ๔๖ -

ส่งออกข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ไปยังทวีปแอฟริกา ๑,๙๐๐,๐๐๐ ตัน ทวีปเอเชีย ๘๐๐,๐๐๐ ตัน ตะวันออกกลาง ๕๐๐,๐๐๐ ตัน และสหภาพยุโรป ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาเมื่อทำสัญญาทั้งสี่ฉบับแล้ว ตามสถิติของผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏมีการส่งออกข้าวชนิดต่าง ๆ จากประเทศไทยไปยังประเทศต่าง ๆ ดังนี้ ในปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐,๓๗๗,๒๕๓.๕๒ ตัน โดยไม่มีการส่งออกข้าวของรัฐบาล ในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๒,๐๘๓,๘๖๓.๑๒ ตัน เป็นการส่งออกข้าวของรัฐบาลจำนวน ๓๒๔,๓๐๐ ตัน ที่เหลือเป็นการส่งออกข้าวของเอกชน ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๘,๒๐๐,๗๐๕.๓๘ ตัน โดยไม่มีการส่งออกข้าวของรัฐบาล ในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๗,๙๐๓,๙๓๒.๐๒ ตัน โดยไม่มีการส่งออกข้าวของรัฐบาล ในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑๒,๕๕๓,๙๓๖.๒๑ ตัน เป็นการส่งออกข้าวของรัฐบาลจำนวน ๖๙๑,๙๒๒.๑๙ ตัน ที่เหลือเป็นการส่งออกข้าวของเอกชน และในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐,๘๓๐,๕๕๗.๔๔ ตัน เป็นการส่งออกข้าวของรัฐบาลจำนวน ๑,๒๗๘,๘๙๙.๑๓ ตัน ที่เหลือเป็นการส่งออกข้าวของเอกชน ในส่วนของจำเลยที่ ๑๐ นั้น ส่งออกข้าวชนิดต่าง ๆ ไปยังต่างประเทศ ดังนี้ ในปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๑๖,๔๘๖,๔๘๕ กิโลกรัม หรือ ๓๑๖,๔๘๖ ตันเศษ ในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒๙๗,๐๘๖,๗๘๕ กิโลกรัม หรือ ๒๙๗,๐๘๖ ตันเศษ ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๖๔๐,๙๐๐,๕๗๕ กิโลกรัม หรือ ๖๔๐,๙๐๐ ตันเศษ ในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๘๓๖,๙๘๐,๗๐๕ กิโลกรัม หรือ ๘๓๖,๙๘๐ ตันเศษ ในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๑๘๕,๙๙๒,๘๖๗ กิโลกรัม หรือ ๑,๑๘๕,๙๙๒ ตันเศษ และในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๐๖,๙๔๔,๘๘๐ กิโลกรัม หรือ ๓๐๖,๙๔๔ ตันเศษ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นประการแรกว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔

เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการ
รับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนาน ฯ
ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บ
ดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ
ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็จะชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ และ
ที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔ เป็น
หน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตาม
สัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจาก
การร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔
ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ใน
โครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทน
รัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิด
ตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความ
เสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และ
แม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผล
ขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มี
ความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึง
ที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑

- ๔๘ -

ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า กรณีผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏข้อเท็จจริงจากมติคณะรัฐมนตรีซึ่งอนุมัติตามหนังสือของผู้ร้องที่ ๔ ฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว ดังกล่าวนั้นเป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็น นายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อ ข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญา ขายข้าวมีการทุจริตดังกล่าววินิจฉัยส่วนอาญาข้างต้น การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และ ที่ ๓ นั้น การก่อให้เกิดสัญญาทั้งสี่ฉบับและสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริต โดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ และในที่สุดมิได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวจากการทุจริตของยอมได้รับความเสียหาย ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ข้อเท็จจริงได้ความว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าว นั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่ง มอบข้าวตามสัญญา คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปี

การผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว ปรากฏว่า ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความขึ้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับ ผู้แปรรูปข้าว ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรรูปข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรรูปจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัมในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรรูปในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรรูป เป็นต้นว่า จะต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรรูปข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ได้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษา

ข่าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข่าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขายข้าวได้ในราคาต่ำ จากการที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ นั้น ผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาयरัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานรวมหน่วยงานกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สามารถมีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ร่วมกันปฏิบัติงานในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าว โดยพื้นฐานของการปฏิบัติงานร่วมกันเช่นนี้ผู้ร้องทั้งห้าต้องดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวเป็น

ยุทธศาสตร์เดียวกัน โดยคำนึงและอาศัยความเชี่ยวชาญชำนาญการของหน่วยงานต่างหน่วยงานกัน จึงทำให้บุคลากรของผู้ร้องทั้งห้าต้องร่วมกันปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรร่วมกันโดยมีเป้าหมายหลักคือประสิทธิผลในการระบายข้าวออกต่างประเทศและนำเงินตราสกุลต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย การบริหารราชการตามยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวนี้แตกต่างจากการบริหารราชการระบบเดิมที่มีลักษณะแยกตามภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะ เพราะเป็นการใช้ความรู้และทักษะของบุคลากรหลายหน่วยงานร่วมทำงานเชื่อมโยงร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น การบริหารราชการดังกล่าว นอกจากจะส่งผลต่อการบริหารจัดการของราชการฝ่ายบริหารแล้ว ยังมีผลถึงแนวความคิดทางกฎหมายในเรื่องความเป็นผู้เสียหายร่วมกันของหน่วยงานของรัฐที่ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ยุทธศาสตร์เดียวกันด้วย จากข้อที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้น ผู้ร้องทั้งห้าจึงเป็นผู้เสียหายร่วมกัน อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ในข้อนี้ฟังขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าประการต่อมาว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นกว่าจำนวนที่กำหนดตามคำพิพากษาของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เพียงใด ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่สามารถใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๘ บรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการ

กระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติมีมากกว่าจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ เห็นว่า ข้อนี้ได้ความจากข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาส่วนอาญาว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ มีพฤติการณ์ร่วมกันกระทำความผิดทุจริตในการทำสัญญาทั้งสี่ฉบับ โดยมีขั้นตอนเริ่มต้นจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ตั้งแต่การเสนอยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล ซึ่งมีทั้งหมด ๕ วิธี แต่มุ่งเน้นใช้วิธีการระบายข้าวเฉพาะแบบรัฐต่อรัฐในวิธีที่ ๑ คือการเจรจาขายแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของทุกประเทศเท่านั้น เพื่อไม่ต้องผ่านขั้นตอนการประมูลอย่างการขายทั่วไป การเพิ่มคำว่า “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” เข้าไปด้วย เพื่อเปิดช่องให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา การดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความเห็นชอบให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศซึ่งก็คือจำเลยที่ ๔ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ กับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศเป็นการเจรจาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ และให้จำเลยที่ ๔ นำผลการเจรจาต่อรองสุดท้ายในเงื่อนไขต่าง ๆ เสนอประธานคณะกรรมการพิจารณาการระบายข้าวซึ่งก็คือจำเลยที่ ๑ และต่อมามีจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งแทน และมอบหมายให้จำเลยที่ ๔ เป็นผู้ลงนามใน

สัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย เพื่อการเข้าไปมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการและให้ความเห็นชอบ การดำเนินการในขั้นตอนต่างการนำบริษัทกว้างดงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าว รวมสี่ฉบับโดยอ้างว่าเป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ เพื่อซื้อข้าวได้ในราคาต่ำกว่าท้องตลาด โดยการทำ สัญญาทั้งสี่ฉบับและแก้ไขสัญญาอีกหลายครั้งให้มีข้อกำหนดที่เอื้อประโยชน์และจงใจให้ผู้ประกอบ ธุรกิจค้าข้าวซื้อข้าว โดยตกลงซื้อขายเป็นเงินบาท จ่ายเงินโดยเช็คเชียร์เช็คได้ ส่งมอบข้าวเป็นแบบ หน้าคลังสินค้า (Ex - warehouse) และไม่กำหนดให้ส่งหลักฐานใด ๆ ที่แสดงว่ามีการส่งข้าวออก ต่างประเทศแล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ใช้วิธีการชำระเงินแบบเปิด L/C ตามแนวทางที่เคยปฏิบัติมาและ เปิดช่องให้ผู้ประกอบกิจการค้าข้าวภายในซื้อและรับข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ใน คลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ ไปได้โดยไม่ต้องมีขั้นตอนการส่งหลักฐานการส่งออกข้าวไป ต่างประเทศและนำข้าวมาเวียนขายภายในประเทศได้ การตกลงซื้อขายข้าวปริมาณมากหลายล้านตัน โดยไม่แยกชนิดข้าวและกำหนดระยะเวลาส่งมอบเป็นเวลานาน เพื่อเปิดช่องให้เลือกซื้อขาย และรับมอบข้าวชนิดที่มีราคาสูงกว่า ส่วนข้าวที่มีราคาต่ำก็เลือกที่จะไม่ซื้อและไม่รับมอบได้ เพราะไม่มี ข้อตกลงขดใช้ค่าเสียหายกรณีผิดสัญญา และการกำหนดราคาข้าวต่ำกว่าราคาท้องตลาดโดยเฉลี่ย มากกว่าร้อยละ ๒๐ เพื่อให้มีส่วนต่างราคาเมื่อนำเสนอขายให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าว ภายในประเทศ ในขณะเดียวกันจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ไม่เปิดให้มีการ ระบายข้าวในวิธีอื่น ๆ อย่างเพียงพอ มีผลทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศไม่มีข้าวเพียงพอที่จะประกอบกิจการตามปกติ มีผลให้ราคาข้าวในท้องตลาดสูงขึ้น เพื่อเพิ่มส่วนต่างราคาข้าว ระหว่างราคาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ ที่ต่ำกว่าราคาท้องตลาดกับราคาท้องตลาดให้มากขึ้น แล้วให้จำเลยที่ ๑๕

ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับไปเสนอขายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวใน
ราคาท้องตลาดที่สามารถต่อรองและขายต่ำกว่าราคาท้องตลาดได้ มีจำเลยที่ ๑๖ ซึ่งเป็นพนักงานของ
จำเลยที่ ๑๐ เปิดบัญชีเงินฝากตามธนาคารเพื่อการรับเงินจากการขายข้าวและจำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็น
ผู้เบิกถอนเงินนำไปซื้อแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขาย และมี
จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ดำเนินการชำระ
ค่าข้าวและรับมอบข้าวที่ซื้อแทน โดยในช่วงแรกของการระบายข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บ
รักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ นั้น จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๔ ซื้อแคชเชียร์เช็คส่งจ่าย
ให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ในราคาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ แล้วให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ เป็นผู้รับมอบอำนาจของ
บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ไปชำระค่าข้าวและรับข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บ
รักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ นำไปขายให้ผู้ประกอบการกิจการค้าข้าวในราคาท้องตลาด
ทำให้ได้รับประโยชน์จากส่วนต่างของราคา ขณะเดียวกันผู้ประกอบการกิจการค้าข้าวไม่มีข้าวมาประกอบ
กิจการและไม่อาจต่อสู้ในทางการค้ากับจำเลยที่ ๑๐ ได้ จนกระทั่งเป็นที่ทราบในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ
ค้าข้าวว่าหากต้องการซื้อข้าวจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๑๕ เมื่อราคาข้าวในท้องตลาดสูงและมีข้าว
อยู่ในคลังเก็บรักษาข้าวของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ จำนวนมากขึ้น จึงให้จำเลยที่ ๑๕ เป็นนายหน้าขายข้าว
หรือ“หยง” ติดต่อนำข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับเสนอขายให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าว ซึ่งรวมถึงจำเลยที่ ๒๒ ถึง
ที่ ๒๘ ในคดีนี้ด้วย ในราคาที่สูงตามราคาท้องตลาดในขณะนั้นแต่สามารถต่อรองราคาและขายต่ำกว่า
ราคาท้องตลาดได้ เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวตกลงซื้อข้าวเป็นจำนวนเท่าใด สามารถนำเงินมาจ่าย
ให้แก่จำเลยที่ ๑๖ หรือซื้อแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายผู้ร้องที่ ๑ แล้วรับข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บ

รักษาไว้ในคลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ ตามจำนวนข้าวที่ซื้อได้โดยไม่ต้องมีหนังสือเชิญชวน หรือมีการประมูลแข่งขันราคากับบุคคลอื่น ไม่มีการทำสัญญาซื้อขายหรือหนังสือค้ำประกัน และไม่มี การวางมัดจำตามขั้นตอนระเบียบราชการ แล้วจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ดำเนินการให้ออกใบส่งสินค้าใบแจ้งหนี้/ ใบกำกับภาษี เพื่อใช้เป็นหลักฐานรับข้าวในคลังเก็บรักษาข้าวของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ โดยมีคำสั่งให้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องงดเว้นไม่ต้องลงเลขที่รับหนังสือตามระเบียบงานสารบรรณของราชการ ให้การ ดำเนินการเป็นความลับ ให้ระบุชื่อผู้ซื้อเป็นผู้ร้องที่ ๑ ระบุจำนวนข้าวที่จะรับ แต่ไม่ระบุราคาที่ซื้อ เพื่อปกปิดหลักฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ซื้อ การชำระเงิน จำนวนและราคาข้าวที่ซื้อขาย ซึ่งในทุกขั้นตอน ดังกล่าวมา เป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ เจ้าหน้าที่ของ รัฐซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในขณะนั้น ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำ ความผิดในฐานะสนับสนุนอย่างเป็นขบวนการ และเป็นผลให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ รวมถึงจำเลยที่ ๗ ถึง ที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ต้องดำเนินการต่าง ๆ ตามขั้นตอนข้างต้น จนกระทั่งอ้างใช้เงินส่วน ต่างจากการขายข้าวที่ได้จากผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวซึ่งรวมถึงจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ กับราคาที่ซื้อขาย แบบรัฐต่อรัฐที่ต่ำกว่าราคาท้องตลาด ไปรับมอบข้าวในโครงการรับจำนำข้าวที่เก็บรักษาไว้ใน คลังสินค้าของผู้ร้องที่ ๒ หรือที่ ๓ อีกส่วนหนึ่งไปเป็นประโยชน์ของตนและพวก อันบรรลุถึงขั้นตอน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์สุดท้าย พฤติการณ์ดังกล่าวมา มีผลให้สัญญาทั้งสี่ฉบับและสัญญาซื้อขายข้าวของ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายและขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงตกเป็นโมฆะและเป็นการละเมิด สัญญาอย่าง

- ๕๖ -

ไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัท
ห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไป
เนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่ง
โดยทุจริตและละเมิด จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริตและใช้
ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ร้องทั้งห้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ ซึ่งก็คือการ
คืนข้าวซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ผู้ร้องทั้งห้าต้องเสียไปเพราะละเมิด โดยไม่ต้องนำค่าปรับปรุงข้าวและค่าขนส่งมา
หักออก การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระ
ค่าเสียหายโดยนำค่าปรับปรุงข้าวและค่าขนส่งมาหักออกก่อนนั้น องค์กรวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้อง
ด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้นบางส่วน แต่เมื่อคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้ามิได้ขอให้คืนข้าวตามสิทธิในฐานะ
ที่เป็นผู้เสียหาย และมีสิทธิจะได้รับข้าวคืนจากผู้เอาไปโดยทุจริตและละเมิด ซึ่งเป็นสิทธิตามกฎหมาย
คงเพียงขอให้จำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการชำระค่าเสียหาย ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าการ
คืนข้าว จึงกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้เป็นค่าเสียหาย ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกันชำระเงิน
๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน
๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท และต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๕๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม
๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน
๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท และต้นเงิน

(อม.๔๒)

- ๕๗ -

๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๘๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท
นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน
๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ /.

นางเมทินี ชโลธร

(อม.๒๓)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

(กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อช.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อช. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ระหว่าง

นายภูมิ สารผล ที่ ๑

นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ ที่ ๒

พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓

นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔

นายทิมพร นาทรทัต ที่ ๕

นายอัครพงศ์หรืออัฐิพิพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖

นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗

- ๒ -

- นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘
นายลิตร พอใจ ที่ ๙
บริษัทสยามอินดิก้า จำกัด ที่ ๑๐
นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑
นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒
นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓
นายอภิชาติหรือเสี่ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔
นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕
นายสุธี เชื้อมไธสง ที่ ๑๖
นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗
นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘
นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙
บริษัทกีธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสिरาลัย จำกัด ที่ ๒๐
นางสาวฉันทพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอ
ราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

- ๓ -

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
		องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
		องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
		กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
		กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจวิทยโสธร ที่ ๑	
		นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒	
		บริษัทกิจวิทยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓	
		บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔	
		นายปกรณ์ ลีศิริกุล ที่ ๕	
		บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖	
		นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗	จำเลย

- ๔ -

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง-
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ใน
สำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึง
ที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑
ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับ
ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ
(Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน
อนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณา

ระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรม กรมการค้าต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกว้างตงฯ หรือกวางตุง นำเข้าและส่งออกสินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าวส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทไห่หนานหรือไห่หนานหรือไห่หล่า คำเมล็ดธัญพืชและอุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลไห่หนานหรือไห่หล่า สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว

จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมา วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบาย

ข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจริญชาย
แบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่
ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึง
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีของกรมการค้า
ต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของ
รัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้
อธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่ง
คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึง
วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจ
และหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา
ตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขาย
ข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการ
ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญาและการ
แก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าว
ตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำ
ความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นขั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อ
ข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่วยหนานฯ เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้า

ต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัท
ห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อ
ขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าว
กับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ
ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑
ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศโดย
ข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มี
ตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับ
ตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าว
รวม ๔ ฉบับ ได้แก่ สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับ
บริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึง
๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้า
ต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์
ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ
๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ
กับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเล็ค ปีการผลิต
๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณ

ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำสัญญฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของรัฐเพื่อให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำ

สัญญา มีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญา มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้ออำนวยแก่บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็น

- ๑๑ -

ผู้ประกอบการกิจการค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบการกิจการค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าวใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสิ้นฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่

มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต
โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรรมการค้า
ต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้า และองค์การตลาด
เพื่อเกษตรกร ตำบลวังแฉ่ม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอดงตาล จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด อำเภอ
เมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑๔ เป็น
บุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญา
หมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุก
จำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙,
๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำ
สัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน ๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงิน
ร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และ
นับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-
๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำคุกชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ ระบุว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สืบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งสี่สืบแปดเป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้อง

รวมต้นทุนและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นทุนและดอกเบี้ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นทุนค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นทุนค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นทุนค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นทุน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ด

ครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแบ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่

๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

- ๑๘ -

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาคำฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการ

รับจํานำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคา ในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขาดเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคา ข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตาม สัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา อันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๔๙ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปี การผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต

๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๓๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๓๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๓๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาว เอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

- ๒๑ -

นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับเป็นต้นเงิน และดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำนวนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ จำคุกกระหนงละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหนง เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนงแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนงลงโทษทุกกรรม

- ๒๓ -

เป็นกระหนกความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนก ๘ ปี รวม ๔ กระหนก เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ในส่วนคดีโจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ และจำเลยที่ ๑๗ ถึง ๒๘ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพิพากษาดังกล่าวข้างต้นนั้น โจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๕ และที่ ๒๐ อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ จำเลยที่ ๘ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา

๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดแยกตามรายสัญญาหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ในส่วนที่จำเลยที่ ๒ เห็นชอบให้แก้ไขสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ให้จำคุกกระทงละ ๖ ปี เป็นจำคุก ๑๒ ปี สำหรับการเห็นชอบให้ทำสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ให้จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี เป็นจำคุก ๓๖ ปี รวม ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๘ ปี องค์คณะเสียงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๒๖ และที่ ๒๘ คนละ ๔ ปี และปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท กับให้ปรับจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท เฉพาะการกระทำของจำเลยที่ ๒๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๔ ปี และปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามพฤติการณ์แห่งคดีเห็นสมควรให้รอกการลงโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไว้มีกำหนดคนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖

และที่ ๒๘ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ หากจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

ในการชำระค่าเสียหายส่วนแบ่ง ให้จำเลยชำระแก่ผู้ร้องทั้งห้าดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ กับให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมกันชำระเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมกันชำระเงิน ๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันชำระเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกันชำระเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

- ๒๖ -

นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่า
ฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็น
ผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็น
หน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับ
จำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนาน ฯ ใน
ฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บ
ดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้
ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็ชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒
และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔
เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตาม
สัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจากการ
ร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔
ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ใน
โครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทน
รัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิด
ตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความ

เสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวนั้นเป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้งสี่ฉบับและสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าว นั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา

คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่
ให้ระบายนข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต
๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีก
ส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายนข้าว กับ
สัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญ
ตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการ
เก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้อง
กำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓
กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรรูป
ข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับ ผู้แปรรูปข้าว
ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำ
ข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายนข้าวแล้ว
ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรรูปข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ใน
ข้าวสารที่เกิดจากการแปรรูปจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัม
ต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัมในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒
และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรรูปในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับ
ข้าวสารคุณภาพดีมากเกินไปจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวใน

หลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่าจะต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข้าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขาดข้าวได้ในราคาต่ำ จากการที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาถรัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วน

ราชการที่เกี่ยวข้องให้สามารถมีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายรวมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ พังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่สามารถใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อประเทศชาติมีมากกว่าโดยจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ ก็เป็นเพียงกรณีความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับรวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจาก

วันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกันมาเป็นชั้นเป็น ตอนตั้งแต่การเสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวให้คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความ เห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐเพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดย จำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่ง เป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชน จีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ และหลีกเลี่ยง การแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่ทำขึ้นจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัด แย้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะและเป็น การกระทำละเมิด สัญญาดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตาม สัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าว ไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำ ความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ สนับสนุน จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับไปอันเนื่องมาจากการ กระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้ง ห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑๖ รับผิดชอบเฉพาะเรื่องค่าเสียหายในต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ

ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหาย โดยนำกรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมาประกอบการพิจารณาแล้วลดค่าเสียหายให้ จำเลยที่ ๑๖ ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้อง ด้วย เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่จำต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดยเป็น ความเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญาฉบับ ที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท ซึ่งรวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับแล้ว เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ จึง มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้ ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระ เงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ /.

นายประทีป ดุลพินิจธรรมา

(อ.ม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์ (กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่อ.ม. อ.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่อ.ม. อ.๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือนกรกฎาคมพุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ระหว่าง

นายภูมิสาระผล ที่ ๑

นายบุญทรงเทริยาภิรมย์ ที่ ๒

พันตรีนายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโต่งวัจนะพุกกะ ที่ ๓

นายมนัสสร้อยพลอย ที่ ๔

- ๒ -

นายทิฆัมพรนาทรวรทัต ที่ ๕

นายอัศรพงศ์หรืออัษฎิติพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖

นายสมคิดเอื้อนสุภา ที่ ๗

นายรัฐนิธโสจิระกุล ที่ ๘

นายลิขิตพอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนาแซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวันเลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดาผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี่ยเป็งจันท์สกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจรักดี ที่ ๑๕

นายสุธีเชื่อมไธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์จันท์สกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะสุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศคุณจักร ที่ ๑๙

(อม.๔๒)

- ๓ -

บริษัทกัธธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสึราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวธันยพรหรือบงกรจันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่องความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ
เสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

- ๔ -

ระหว่าง

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงสีกิจทวีโสธร ที่ ๑

นายทวีอาจสมรรถ ที่ ๒

บริษัทกิจทวีโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓

บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔

นายปกรณ์สิริกุล ที่ ๕

บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖

นางประพิศมานะธัญญาที่ ๗

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

- ๕ -

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government หรือ G to G) จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นรองประธานกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้า

- ๖ -

ต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมการค้าต่างประเทศได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมการค้าต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้ง หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออกสินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือGuangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP.ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว ส่วนจำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทห่ายหนาน

- ๗ -

หรือไหหนานหรือไหหลำ ค้าเมล็ดธัญพืชและอุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลไหหนานหรือไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯและบริษัทไหหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของกิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทไหหนานฯ โดยจำเลยที่ ๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมาวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มีคำสั่งสำนัก

- ๘ -

นายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล รวมทั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับ จำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือของรัฐบาลให้เหมาะสมและ เกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุม คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อก ของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจรจาขายแบบรัฐ ต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มี หนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดี กรรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและ ข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศ เป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีกรรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของ รัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอเมื่อระหว่างวันที่ ๘

- ๙ -

กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน
จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไข
สัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ใน
การพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่
๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วม
เจรจา การกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญาและการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา
การพิจารณารับชำระค่าข้าว และส่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ
จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่
กันทำเป็นชั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้บริษัทกว้าง
ตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้ซื้อสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบ
รัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ
เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าว
กับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับ
กรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ

- ๑๐ -

ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลย
ที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการค้าข้าว
ภายในประเทศโดยข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไปในการนี้จำเลยที่
๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศ
เชื่อว่าจำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดย
ชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลาย
กรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔
ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของ
รัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตันสัญญาฉบับที่ ๒
ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขาย
ข้าว ๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของ
รัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตันสัญญาฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓
กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว
ขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ และข้าวขาวหักเอวันเลิส ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน
ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำบันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเปลี่ยนปริมาณข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ อีก

- ๑๑ -

๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญาฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัท ห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตันในการทำสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศองค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการเสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของ รัฐเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการ

- ๑๒ -

พิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้งหลังทำสัญญามีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญามีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน

- ๑๓ -

๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่า ควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่าง เป็นธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บริษัทต่าง ๆ และบริษัทห่านานา เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อ ขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึง ที่ ๒๘ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อ รัฐมาขายแก่ ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและรับมอบข้าว บางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็น การสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มี หน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐรักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่ง มอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศองค์การ คลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิ

- ๑๔ -

ชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ชื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วย แคมเซียร์เช็คแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไป กล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยแคมเซียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔ จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยแคมเซียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยแคมเซียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยแคมเซียร์เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับมอบข้าวตามสัญญาทั้งสิ้นฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับ ร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุเกิด ที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศองค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อ

- ๑๕ -

เกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และ
ท้องที่รับมอบข้าวจากองค์การคลังสินค้าและองค์การตลาด
เพื่อเกษตรกร ตำบลวังแฉ่ม อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคูวัด
อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ที่พระราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน
จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓๑-๓๓๓๓๒/๒๕๕๗
และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓๓-๓๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ ซึ่งศาล
พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่
๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน
๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่
มีการทำสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของ

- ๑๖ -

จำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ รับว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทต่างๆ และบริษัทเหล่านั้นต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สืบแปดทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ขำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งสี่สืบแปดเป็นการจงใจทำลายเม็ดเงินต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญา

- ๑๗ -

กับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาทส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน

(อม.๔๒)

- ๑๘ -

๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับ ๔๓,๔๓๘,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน

(อม.๔๒)

- ๑๙ -

๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย

๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแบ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำนวนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทง

- ๒๐ -

ละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทั่ง ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทั่ง ๖ ปี รวมเป็นจำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทัมหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทัมแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมาย

- ๒๑ -

อาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด

(อม.๔๒)

- ๒๒ -

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อนหาและคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑

(อม.๔๒)

- ๒๓ -

สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียม ให้เป็นพับ คำขออื่น ให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่งสำเนาฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวใน

- ๒๔ -

โครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทกว้างตงฯและบริษัท ห่ายหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาอันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่า ทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วยข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าว ปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓

- ๒๕ -

และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๔ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวท่อนหอมมะลิ มีการรับมอบ ๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และ ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖

- ๒๖ -

ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท
ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕
เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ
๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่ง
ต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นทุนเงินและดอกเบี้ย
๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต
๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต
๒๕๕๕ มีการรับมอบ ๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ย
อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวม
ต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตาม
สัญญาทั้ง ๔ ฉบับเป็นต้นทุนเงินและดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่
เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน
๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน
๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นทุนเงินค่าเสียหายตามสัญญา
ทั้ง ๔ ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาแต่

- ๒๗ -

ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็นค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจจับกุมตัวได้ จึงดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสองระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแพ่ง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

(อม.๔๒)

- ๒๘ -

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำนวนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหังละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหัง เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหังแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิด

- ๒๙ -

หลายกรรมต่างกันให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๘ ปี รวม ๔ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕
จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน
๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน
๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน
๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน
๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท (ที่ถูก ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท) นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕
เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามผู้ร้องที่
๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖
ให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก

ในส่วนคดีโจทก์ ผู้ร้องทั้งห้าจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ และจำเลยที่ ๑๗ ถึง
ที่ ๒๘ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพิพากษาดังกล่าวข้างต้นนั้น
โจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๕ และที่ ๒๐ อุทธรณ์ต่อ

- ๓๐ -

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีการะหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ จำเลยที่ ๘ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดแยกตามรายสำัญญาหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ในส่วนที่จำเลยที่ ๒ เห็นชอบให้แก้ไขสำัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ให้จำคุกกระทงละ ๖ ปี เป็นจำคุก ๑๒ ปี สำหรับการเห็นชอบให้ทำสำัญญาฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ให้จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี เป็นจำคุก ๓๖ ปี รวม ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๘ ปี องค์คณะเสียงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ มีความผิดตาม

- ๓๑ -

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก จำเลยที่ ๒๖ และที่ ๒๘ คนละ ๔ ปี และปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท กับให้ปรับจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท เฉพาะการกระทำของจำเลยที่ ๒๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๔ ปี และปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามพฤติการณ์แห่งคดีเห็นสมควรให้รอลงโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไว้มีกำหนดคนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ หากจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

ในการชำระค่าเสียหายส่วนแบ่ง ให้จำเลยชำระแก่ผู้ร้องทั้งห้าดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตร

- ๓๒ -

ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔
ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน
๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน
๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ
จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อย
ละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ย
นับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ กับให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมกัน
ชำระเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน
๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมกันชำระเงิน
๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน
๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันชำระเงิน
๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน
๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกันชำระเงิน
๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน

- ๓๓ -

๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ 1ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัท ห่ายหนานฯ ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บ ดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ 1 ก็จะชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ 2 และที่ 3 ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ 2 และที่ 3 ส่วนผู้ร้องที่ 4 เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ 1 เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 18 จำเลยที่ 20 ถึงที่28 ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ 1 ถึงที่

- ๓๔ -

4 จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทนรัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 18 จำเลยที่ 20 ถึงที่ 28 เป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 4 ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 4 มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 4 จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 4 แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ 5 ผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 4 จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ 5 ดังนั้นผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 4 จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ 5 เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวนี้เป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดย

- ๓๕ -

ชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้ง ๔ ฉบับและสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญาขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริตและในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าว นั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้นปรากฏจากรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้พิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับ

- ๓๖ -

จำหน่ายข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำหน่ายให้ถูกต้องตามความขึ้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาดย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสารขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับผู้แปรสภาพข้าว ตามเอกสารหมายเลข ๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่า หลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำหน่ายข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปรสภาพข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรสภาพจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัมในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรสภาพในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่าจะต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้

- ๓๗ -

จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข่าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขยายข่าวได้ในราคาต่ำ การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาถกรัณฐมนตร์เป็นประธานประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้วเห็นได้ว่า

- ๓๘ -

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกันอันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ฟังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่า การซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้าจึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่อาจใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตามแต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ 1 ถึงที่18 และจำเลยที่ 20 ถึงที่ 28 กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 438 วรรคหนึ่งแล้วการกระทำของจำเลยที่ 1 ถึงที่18 และจำเลยที่ 20 ถึงที่ 28 กับพวก เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติมีมากกว่า โดยจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ก็เพียง

- ๓๙ -

กรณีความเสียหายจากการขายข้าวตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญา น้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มีการรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จเห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกันมาเป็นชั้นเป็นตอนตั้งแต่การเสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวแก่คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐเพื่อให้จำเลยที่ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรงของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อข้าวไทยโดยอ้างการทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ และหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมสัญญาที่สร้างขึ้นจึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ

- ๔๐ -

ประชาชน ตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำละเมิดสัญญาดังกล่าวยอมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้
ร้องที่ ๑ จึงไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่บริษัทกว้างตงฯ บริษัทห่ายหนานฯ
จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไปนั้น ย่อมเป็นการได้ไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑
ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตโดยมี
จำเลยที่ ๗ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘
สนับสนุน จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่ได้รับไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็
ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้งค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่
16 รับผิดเฉพาะเรื่องค่าเสียหายในต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญานับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับที่ศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำ
กรณีการซื้อขายข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมาประกอบการพิจารณาแล้วลดค่าเสียหายให้
จำเลยที่ ๑๖ ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท นั้นเห็นว่าความเสียหายที่แท้จริง
ต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่จำเป็นต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลดโดยเป็นความเสียหายตามสัญญาฉบับที่
๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙
บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นเงิน

- ๔๑ -

๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาทรวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้ง ๔ ฉบับแล้ว เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาทและผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับ จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้าโดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ/.

นายพนพร โพธิ์รังสิยากร

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์
(กรณีจำเลยที่ ๑๖)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๓ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๓ /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด

โจทก์

กรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑

องค์การคลังสินค้า ที่ ๒

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔

กระทรวงการคลัง ที่ ๕

ผู้ร้อง

ระหว่าง

นายภูมิ สารผล ที่ ๑

นายบุญทรง เติรยาภิรมย์ ที่ ๒

พันตรี นายแพทย์ ดร.วีระวุฒิหรือหมอโด่ง วัจนะพุกกะ ที่ ๓

นายมนัส สร้อยพลอย ที่ ๔

นายทิมพร นาทรทัต ที่ ๕

นายอักรพงศ์หรืออัฐิจิตพงศ์ ช่วยเกลี้ยงหรือทีปวัชระ ที่ ๖

นายสมคิด เอื้อนสุภา ที่ ๗

- ๒ -

นายรัฐนิธ โสจิระกุล ที่ ๘

นายลิตร พอใจ ที่ ๙

บริษัทสยามอินดิగా จำกัด ที่ ๑๐

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๑๑

นางสาวเรืองวัน เลิศศลารักษ์ ที่ ๑๒

นางสาวสุทธิดาหรือสุธิดา ผลดีหรือจันทะเอ ที่ ๑๓

นายอภิชาติหรือเสี่ยเปียง จันทรสกุลพร ที่ ๑๔

นายนิมลหรือโจ รักดี ที่ ๑๕

นายสุธี เชื้อมไธสง ที่ ๑๖

นางสาวสุนีย์ จันทรสกุลพร ที่ ๑๗

นายกฤษณะ สุระมนต์ ที่ ๑๘

นายสมยศ คุณจักร ที่ ๑๙

บริษัทเกีธา พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด หรือบริษัทสิราลัย จำกัด ที่ ๒๐

นางสาวฉันทพรหรือบงกร จันทรสกุลพร ที่ ๒๑

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ
การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์)

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		กรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑	
		องค์การคลังสินค้า ที่ ๒	
		องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ ๓	
		กระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔	
		กระทรวงการคลัง ที่ ๕	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีกิจทวีโยโสธร ที่ ๑	
		นายทวี อาจสมรรถ ที่ ๒	
		บริษัทกิจทวีโยโสธรไรซ์ จำกัด ที่ ๓	
		บริษัทเค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (๒๐๐๒) จำกัด ที่ ๔	
		นายปรกรณ์ สิริกุล ที่ ๕	
		บริษัทเจียเม้ง จำกัด ที่ ๖	
		นางประพิศ มานะธัญญา ที่ ๗	จำเลย

- ๔ -

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ชั้นวินิจัยอุทธรณ์)

ผู้ร้องทั้งห้า อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง-
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองพิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่
๑ ถึงที่ ๒๑ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ใน
สำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ เรียกผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้องที่
๑ ถึงที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ขณะเกิดเหตุ
จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็น
กรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติกับประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ซึ่ง
คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวเป็นผู้พิจารณาให้ความ
เห็นชอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government หรือ G to G)
จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเป็นรองประธาน
กรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการ
พิจารณาระบายข้าวแทนจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

- ๕ -

ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ และอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมการค้าต่างประเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กับเป็นอนุกรรมการและเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลและระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐกับผู้แทนของรัฐบาลต่างประเทศ จำเลยที่ ๕ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ต่อมาวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ จำเลยที่ ๖ ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรม กรมการค้าต่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารการค้าข้าว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ ๔ ให้ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลประกอบการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ จึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเลยที่ ๗ และที่ ๘ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทกวางตุ้งฯ หรือกวางตุ้ง นำเข้าและส่งออกสินค้าเครื่องเขียนและอุปกรณ์กีฬาหรือ Guangdong Stationery & Sporting Goods IMP. & EXP. CORP. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของมณฑลกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่าข้าวและรับมอบข้าว ส่วน

- ๖ -

จำเลยที่ ๙ ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทห่ายหนานหรือไหหนานหรือไหหลำ คำเมล็ดธัญพืชและ
อุตสาหกรรมน้ำมันหรือ Hainan Grain and oil Industrial Trading Company ซึ่งเป็น
รัฐวิสาหกิจของมณฑลไหหนานหรือไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เป็นตัวแทนชำระเงินค่า
ข้าวและรับมอบข้าว จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระค่าข้าวตามตามสัญญาซื้อขายระหว่าง
กรรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่ ๑๐ เป็นนิติ
บุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๑๔ เป็นเจ้าของ
กิจการบริษัทจำเลยที่ ๑๐ จำเลยที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ เป็นหรือเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐
จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๑ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๒ ถึง
ที่ ๒๘ เป็นผู้นำแคชเชียร์เช็คไปชำระค่าข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขาย
ระหว่างกรรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ โดยจำเลยที่
๒๒ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ
จำเลยที่ ๒๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๓ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒๕ เป็น
นิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ และจำเลยที่ ๒๗ เป็นนิติบุคคล
ประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒๘ เป็นกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นางสาวยิ่ง
ลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลจะ
ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ต่อมาวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวยิ่งลักษณ์มี
คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ
และคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของ
รัฐบาล รวมทั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์

- ๗ -

วิธีการ ชนิด ปริมาณ และเงื่อนไขการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลางที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่น ๆ ที่คงเหลือของรัฐบาลให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๕ ได้เสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “วิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (๑) เจรจาขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government : G to G) กับผู้แทนหน่วยงานของรัฐบาล หรือที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศรวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ต่อมากระทรวงพาณิชย์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้อธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการเจรจาซื้อขายข้าวตามโครงการรับจำนำของรัฐบาลและข้าวในสต็อกของรัฐบาลกับผู้แทนจากรัฐบาลต่างประเทศเป็นการซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยมอบหมายให้อธิบดีของกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในสัญญาซื้อขายในนามของรัฐบาลไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจาตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขต่อรอง การทำสัญญา การแก้ไขสัญญา และการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๓ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเจรจา ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา จัดการ และการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเข้าร่วมเจรจา การกำหนดเงื่อนไข

- ๘ -

ต่อรอง การทำสัญญาและการแก้ไขสัญญา การปฏิบัติตามสัญญา การพิจารณารับชำระค่าข้าว และสิ่งคลังสินค้าทำการส่งมอบข้าวตามสัญญาซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ กับพวก กระทำความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำเป็นชั้นเป็นตอนโดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเสนอราคาซื้อข้าวเพื่อให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่าท้องตลาดเป็นพิเศษ โดยอ้างว่าบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ เป็นผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้บริษัทกว้างตงฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ และบริษัทห่ายหนานฯ เข้าทำสัญญาซื้อขายข้าวกับกรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ ฉบับ ความจริงแล้วบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ไม่ใช่ผู้แทนของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนและไม่ใช่ผู้ชำระราคาและรับมอบข้าว แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้ร่วมกันนำข้าวบางส่วนตามสัญญาออกขายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศโดยข้าวบางส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ เป็นผู้ชำระราคาและรับมอบไป ในการนี้จำเลยที่ ๓ ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในประเทศเชื่อว่า จำเลยที่ ๓ มีตำแหน่งหน้าที่ในการนำข้าวออกขายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ ได้กระทำความผิดหลายกรรมต่างกันตามสัญญาซื้อขายข้าวรวม ๔ ฉบับ ได้แก่ สัญญาฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวทุกชนิดในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึง ๒๕๕๒/๕๓ ปริมาณ ๒,๑๙๕,๐๐๐ ตัน สัญญาฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ระหว่างกรมการ

- ๙ -

ค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าว ๕ เพอร์เซ็นต์ ข้าวเหนียว ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์ ข้าวหอมมะลิหักและข้าวขาวหักในคลังสินค้าของรัฐบาลไทย ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ปริมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตัน สัญญฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ระหว่าง กรมการค้าต่างประเทศกับบริษัทกว้างตงฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวขาว ๕ เพอร์เซ็นต์ และ ข้าวขาวหักเอวันเลิศ ปีการผลิต ๒๕๕๕ ปริมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้ทำ บันทึกเสนอขอแก้ไขสัญญาปรับเพิ่มปริมาณข้าวขาว ๕ เพอร์เซ็นต์ อีก ๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัน รวมเป็น ๒,๓๐๐,๐๐๐ ตัน และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ความเห็นชอบ สัญญฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศ กับบริษัทห่ายหนานฯ โดยตกลงซื้อขายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ ๒๕๕๕ ปริมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน ในการทำ สัญญฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ ส่วนสัญญฉบับที่ ๓ และที่ ๔ ดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ จำเลยดังกล่าวได้ร่วมกันใช้อำนาจใน ตำแหน่งโดยทุจริต ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และใช้อำนาจในตำแหน่ง โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การ ตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีจำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิด ดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กับบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ได้ร่วมกันในการ เสนอราคาโดยให้บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห่ายหนานฯ ยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับการซื้อข้าวของ รัฐเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกรมการค้าต่างประเทศ แบบรัฐต่อรัฐในราคาต่ำกว่า ท้องตลาดเป็นพิเศษโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและเป็นการเอาเปรียบแก่ กรมการค้าต่างประเทศ อันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่

- ๑๐ -

๒๑ ได้สนับสนุนในการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ แล้วจำเลยที่ ๑ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบในวันเดียวกัน วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ ตามสัญญาฉบับที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๔ ได้เสนอบันทึกขอแก้ไขสัญญาซื้อขายข้าวทั้งสองฉบับดังกล่าวหลายครั้ง จำเลยที่ ๑ หรือที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวในช่วงเวลานั้นได้ให้ความเห็นชอบทุกครั้ง หลังทำสัญญามีการชำระราคาและส่งมอบข้าวตามสัญญาฉบับที่ ๑ ปริมาณ ๑,๘๒๐,๘๖๑ ตัน เป็นเงิน ๑๘,๒๐๘,๑๕๖,๕๘๖ บาท ตามสัญญาฉบับที่ ๒ ปริมาณ ๑,๔๐๒,๕๓๘ ตัน เป็นเงิน ๒๘,๙๘๘,๑๑๑,๖๕๓ บาท สำหรับการทำสัญญาฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ได้ร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทกว้างตงฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวได้ให้ความเห็นชอบ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ลงนามในสัญญาฉบับที่ ๓ กับบริษัทกว้างตงฯ หลังทำสัญญามีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป ๑,๖๕๔,๔๕๓ ตัน เป็นเงิน ๒๒,๕๐๕,๘๖๕,๓๖๙ บาท ส่วนการทำสัญญาฉบับที่ ๔ นั้น เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันเจรจาซื้อขายข้าวกับบริษัทห่ายหนานฯ โดยมีจำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความเห็นชอบ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๔ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวฉบับที่ ๔ กับบริษัทห่ายหนานฯ มีการชำระราคาและรับมอบข้าวไป รวม ๖๑,๓๘๓ ตัน เป็นเงิน ๘๔๗,๐๘๘,๔๐๖ บาท ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใด ๆ

- ๑๑ -

เกี่ยวกับการเสนอซื้อข้าวดังกล่าว รัฐหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาซื้อข้าวไทยตามสัญญาทั้งสี่ฉบับมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ละวันไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าว โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้ออำนวยแก่บริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๒๑ สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว เมื่อระหว่างวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซึ่งเป็น ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวรู้ดีอยู่แล้วว่ามีการทุจริตนำข้าวที่ทำสัญญาซื้อข้าวแบบรัฐต่อรัฐมาขายแก่ผู้ประกอบธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศ ได้ร่วมกันซื้อข้าวและรับมอบข้าวบางส่วนตามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจากกลุ่มของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ หลายครั้ง อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ผู้มีหน้าที่จัดการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ รักษาสินค้าข้าว ตลอดจนดูแลการรับชำระค่าข้าวและส่งมอบข้าว ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่กรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทั้งนี้จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ซื้อข้าวและชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๑ พร้อมรับมอบข้าวไปกล่าวคือ จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ชำระค่าข้าวด้วยเช็คเชียร์เช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๔๒๔,๗๓๔,๕๔๐.๔๘ บาท ฉบับที่ ๒

- ๑๒ -

จำนวนเงิน ๓๕,๙๒๐,๒๗๙.๐๓ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๘๐๒ บาท และฉบับที่ ๔
จำนวนเงิน ๑,๗๕๕,๙๘๑ บาท จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็ค
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน
๓๖๐,๑๖๕,๐๒๒.๓๕ บาท และฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๘,๖๔๒,๙๒๗.๒๑ บาท จำเลยที่ ๒๕
และที่ ๒๖ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน
๖๕,๙๔๓,๐๘๕.๕๐ บาท จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ชำระค่าข้าวด้วยแคชเชียร์เช็คธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ขอถือจำนวนเงินที่มีการรับ
มอบข้าวตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ รวม ๗๐,๕๔๙,๒๒๒,๐๑๔ บาท เป็นฐานในการคำนวณค่าปรับ
ร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา เป็นเงินค่าปรับ ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท เหตุ
เกิดที่ทำเนียบรัฐบาล แขวงและเขตดุสิต โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทาราแกรนด์ แขวงและเขต
จตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของกรมการค้าต่างประเทศ องค์การคลังสินค้า องค์การ
ตลาดเพื่อเกษตรกร และกระทรวงพาณิชย์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัด
นนทบุรี และท้องที่รับมอบข้าวจาก องค์การคลังสินค้าและองค์การตลาด
เพื่อเกษตรกร ตำบลวังแฉ่ม อำเภอลองชลูง จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลนากลาง อำเภอสูง
เนิน จังหวัดนครราชสีมา ตำบลสุขสำราญ อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ ตำบลบางคู
วัด อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และอีกหลายท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพัน
กัน จำเลยที่ ๑๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-
๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวง
สมุทรปราการ ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ คดีละ ๓ ปี ขอให้ลงโทษตามประมวล

- ๑๓ -

กฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๙, ๑๐, ๑๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒๓, ๑๒๓/๑ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๒ ฉบับแรก ค่าปรับจำนวน ๒๓,๕๙๘,๑๓๔,๑๑๙ บาท และปรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๑ เป็นเงินร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา ๔ ฉบับ ค่าปรับจำนวน ๓๕,๒๗๔,๖๑๑,๐๐๗ บาท และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ หลบหนี ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑๔ ระบุว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็นข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและเบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับบริษัทต่างๆ และบริษัทห่วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสี่สิบแปด ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าว

- ๑๔ -

แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยทั้งยี่สิบแปดเป็นการ
จงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหาย ๒ ส่วน
ได้แก่ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และ
ส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อย
ละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ได้รับมอบข้าวอันเป็นวันทำละเมิด แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละ
ฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกของ
รัฐบาล รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับ
แต่วันรับมอบข้าว คือวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย
๑๔,๗๑๑,๖๑๐,๖๗๘.๗๖ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/
๕๕ รวมเป็นเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วัน
รับมอบข้าว คือวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย
๒,๗๘๙,๙๒๕,๙๑๕.๔๐ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๕ รวม
เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับมอบ
ข้าว คือวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย
๘,๕๕๔,๘๕๙,๑๒๕.๓๒ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕
รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันรับ
มอบข้าว คือวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย
๒๕๓,๕๖๔,๒๔๐.๑๖ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิดจากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับ
ไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน

(อม.๔๒)

- ๑๕ -

๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน ๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒๖,๓๖๖,๗๐๘,๑๗๒.๔๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๗๘,๗๓๘,๔๕๕.๓๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๖๐,๕๔๘,๔๔๑.๕๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๓๙,๘๙๐,๐๔๑.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๑๐๘,๕๗๐,๐๖๓.๒๓ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๔๑,๔๕๑,๙๓๓.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๓๐,๙๗๐,๖๘๘.๙๒ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมรับผิดชอบชำระเงิน ๑๖๓,๔๒๔,๙๖๔.๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินค่าเสียหาย ๑๒๒,๓๑๓,๗๔๙.๕๐ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ถึงที่ ๒๘ ให้การคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำ

ร้อง

- ๑๖ -

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิด เดี่ยวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นความผิดหลายกรรม ต่างกันแยกตามรายสำัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๑ กระทำ ความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๒ กระทำ ความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๑๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๖ ปี จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ กระทำ ความผิดคนละ ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๑๐ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๐ ปี จำคุก จำเลยที่ ๕ กระทงละ ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๖ ปี รวมเป็น จำคุก ๒๔ ปี และจำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเดี่ยวเป็นความผิดต่อ กฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบ

- ๑๗ -

มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทงหนึ่ง จำคุก ๖ ปี รวมโทษทุกกระทงแล้วเป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๒ ปี

จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสัญญา ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำเลยที่ ๗ กระทำความผิด ๓ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๘ กระทำความผิด ๒ กระทง จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๙ กระทำความผิด ๑ กระทง จำคุก ๔ ปี จำเลยที่ ๑๐ ปรับกระทงละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๔ กระทง เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ กระทำความผิด ๔ กระทง จำคุกจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ คนละกระทงละ ๔ ปี รวมเป็นจำคุกคนละ ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๑๔ กระทงละ ๑๒ ปี รวมเป็นจำคุก ๔๘ ปี ให้นับโทษจำเลยที่ ๑๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๑-๓๓๓๒/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๓๓-๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำคุกจำเลยที่ ๑๕

(อม.๔๒)

- ๑๘ -

กระทรวง ๘ ปี รวมเป็นจำคุก ๓๒ ปี จำเลยที่ ๗ และที่ ๙ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ อีกกระทรวงหนึ่ง จำคุกจำเลยที่ ๗ และที่ ๙ มีกำหนดคนละ ๔ ปี รวมโทษทุกกระทรวงแล้ว จำคุกจำเลยที่ ๗ มีกำหนด ๑๖ ปี จำคุกจำเลยที่ ๙ มีกำหนด ๘ ปี

จำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ ที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๑๓ ที่ ๑๗ ที่ ๑๘ และที่ ๒๑ คนละ ๔ ปี และปรับจำเลยที่ ๒๐ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑๐ และที่ ๒๐ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ขอให้และคำขออื่นให้ยก ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘

ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงินแก่ผู้ร้องที่ ๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน

- ๑๙ -

๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน
๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน
๑๖๒,๖๖๕,๕๕๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ
โดยให้จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๙ ร่วมรับผิดชอบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓
และที่ ๑๗ ร่วมรับผิดชอบ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะ
ชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมรับผิดชอบเป็นเงิน ๑,๒๙๔,๑๐๙,๗๖๗.๘๗ บาท พร้อม
ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระ
เสร็จ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ และยกคำร้องของผู้ร้องที่ ๕ สำหรับจำเลยที่ ๑๙
และที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖

ศาลมีคำสั่งให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ขึ้นพิจารณา โดยส่ง
สำเนาคำฟ้อง คำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาของโจทก์กับแจ้งสิทธิและเงื่อนไขตามที่
กฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ทราบโดยชอบแล้ว

ระหว่างพิจารณาผู้ร้องทั้งห้ายื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งห้าเป็นหน่วยงานของรัฐ
และมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐซึ่งเป็น
ข้าวในโครงการรับจำนำ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ดูแลรักษาข้าวในคลังสินค้าและ
เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อ ผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ร้องที่ ๑ ส่วนผู้ร้องที่ ๕ มีอำนาจ
หน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับ

- ๒๐ -

บริษัทกว้างดงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ชำระเงินค่าข้าวแก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ กับพวก เป็นการจงใจทำละเมิดต่อผู้ร้องทั้งห้าโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทั้งห้าได้รับความเสียหายสองส่วน กล่าวคือ ส่วนต่างของราคาข้าวตามสัญญากับราคาข้าวในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาซื้อขาย และส่วนต่างของมูลค่าข้าวตามสัญญากับจำนวนเงินที่มีการชำระราคา พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญาอันเป็นวันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แยกคำนวณตามสัญญาแต่ละฉบับ ดังนี้ ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นข้าวเก่าทุกชนิดที่มีอยู่ในสต็อกประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๔๙,๕๔๐ ตัน ข้าวหอมจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๕๑,๙๔๙.๕๗ ตัน ข้าวปทุมธานี ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๖๑,๙๒๘.๒๗ ตัน ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๔ ปีการผลิต ๒๕๕๑ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๓ ปีการผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๒/๕๓ มีการรับมอบ ๑,๕๑๕,๗๙๕.๖๘ ตัน ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒,๕๕๑.๔๖ ตัน ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีการรับมอบ ๒๐๐ ตัน ข้าวขาว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เลิศ ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๑๘,๑๗๖ ตัน และข้าวเหนียวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ ปี

- ๒๑ -

การผลิต ๒๕๕๒ และปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับมอบ ๒๐,๖๗๔.๖๘ ตัน รวม
ค่าเสียหาย ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๑๓๙.๙๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำ
สัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย
๑๖,๕๔๑,๐๕๗,๑๗๓.๒๗ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๒ เป็นข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/
๕๕ ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒ มีการรับมอบ ๕๘๔,๔๙๗.๓๐ ตัน
ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๓๒๑,๑๒๘.๒๓ ตัน ข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ
๓๐,๑๕๗.๖๔ ตัน ปลายข้าวหอมมะลิ มีการรับมอบ ๒๘๐,๙๘๒.๙๙ ตัน ปลายข้าวขาวเอวัน
เลิศ มีการรับมอบ ๑๕๖,๖๑๐.๓๑ ตัน และข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ
๒๙,๑๖๑.๓๙ ตัน รวมค่าเสียหาย ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ด
ครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและ
ดอกเบี้ย ๓,๒๑๓,๘๓๔,๓๓๕.๘๓ บาท ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๓ เป็นข้าวนาปรัง ปี
การผลิต ๒๕๕๕ ประกอบด้วยข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์ มีการรับมอบ ๑,๓๕๐,๙๘๖.๒๕ ตัน
และปลายข้าวขาวเอวันเลิศ มีการรับมอบ ๓๐๓,๔๖๖.๘๘ ตัน รวมค่าเสียหาย
๖,๖๘๗,๔๑๙,๙๙๔.๐๙ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่
๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๙,๖๙๑,๒๖๒,๔๘๑.๘๕ บาท
ค่าเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ มีการรับ
มอบ ๔๙,๑๕๑.๕๔ ตัน และปลายข้าวเหนียวเอวัน ปีการผลิต ๒๕๕๕ มีการรับมอบ
๑๒,๒๓๑.๖๘ ตัน รวมค่าเสียหาย ๑๙๙,๔๙๕,๔๙๕.๓๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่ง
ต่อปี นับแต่วันทำสัญญา คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและ

(อม.๔๒)

- ๒๒ -

ดอกเบี้ย ๒๘๖,๔๔๐,๐๐๔.๖๖ บาท รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากราคาขายข้าวตามสัญญา
ทั้งสี่ฉบับเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย ๒๙,๗๓๒,๕๙๓,๙๙๕.๖๐ บาท ส่วนความเสียหายที่เกิด
จากการชำระเงินน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่รับไปตามสัญญา แยกเป็นสัญญาฉบับที่ ๑ จำนวน
๑๑๓.๖๔ บาท สัญญาฉบับที่ ๒ จำนวน ๔๓,๔๓๘,๑๒๓.๙๒ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ จำนวน
๑,๓๘๐.๖๔ บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ จำนวน ๓๐.๓๐ บาท รวมต้นเงินค่าเสียหายตาม
สัญญาทั้งสี่ฉบับ ๔๓,๔๓๙,๖๔๘.๕๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันทำ
สัญญาแต่ละฉบับถึงวันยื่นคำร้องรวมต้นเงินและดอกเบี้ย ๖๕,๓๗๐,๖๔๑.๓๘ บาท รวมเป็น
ค่าเสียหายในคดีนี้ทั้งสิ้น ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑๖ ชดใช้ค่า
สินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องทั้งห้า ๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ
เจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้อง
ไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การ
ปฏิเสธ ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๓ และที่ ๑๖ เป็นเวลาเกินกว่าสามเดือนแล้วยังไม่อาจ
จับกุมตัวได้ จึงดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยที่ ๓ และที่
๑๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ระหว่างไต่สวนจำเลยที่ ๓ และที่
๑๖ ไม่มาศาลและไม่ได้แต่งตั้งทนายความมาดำเนินการแทน

จำเลยที่ ๑๖ ไม่ยื่นคำให้การส่วนแบ่ง

- ๒๓ -

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันแยกตามรายสำัญญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนละ ๑๘ ปี รวม ๔ กระหน เป็นจำคุก ๗๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระหนแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓)

จำเลยที่ ๑๖ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระหนลงโทษทุกกระหนเป็นกระหน

- ๒๔ -

ความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนงละ ๘ ปี รวม ๔ กระหนง
เป็นจำคุก ๓๒ ปี

ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงินแก่ผู้ร้องที่
๕ จำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้น
เงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน
๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน
๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน
๑๖๒,๖๖๕,๕๖๓.๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ
โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องที่ ๕ ขอ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง
ที่ ๑ ถึงที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างผู้ร้องทั้งห้ากับจำเลยที่ ๑๖ ให้เป็นพับ คำขออื่นให้ยก

ในส่วนคดีโจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๑๕ และจำเลยที่
๑๗ ถึง ๒๘ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพิพากษาดังกล่าว
ข้างต้นนั้น โจทก์ ผู้ร้องทั้งห้า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ ที่ ๑๕ และที่
๒๐ อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์
จำเลยที่ ๘ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลฎีกาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๐, ๑๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑

- ๒๕ -

(เดิม) ประกอบมาตรา ๘๓ อันเป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดแยกตามรายสัญญาหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ในส่วนที่จำเลยที่ ๒ เห็นชอบให้แก้ไขสัญญานับที่ ๑ และที่ ๒ ให้จำคุกกระหนละ ๖ ปี เป็นจำคุก ๑๒ ปี สำหรับการเห็นชอบให้ทำสัญญานับที่ ๓ และที่ ๔ ให้จำคุกกระหนละ ๑๘ ปี เป็นจำคุก ๓๖ ปี รวม ๔ กระหน จำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๘ ปี องค์กรเสี่ยงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ อันเป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๒๖ และที่ ๒๘ คนละ ๔ ปี และปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท กับให้ปรับจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท เฉพาะการกระทำของจำเลยที่ ๒๓ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระหนความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระหนละ ๔ ปี และปรับกระหนละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระหน เป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามพฤติการณ์แห่งคดีเห็นสมควรให้รอการลงโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไว้

(อม.๔๒)

- ๒๖ -

มีกำหนดคนละ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๒๓ ที่ ๒๖ และที่ ๒๘ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ หากจำเลยที่ ๒๒ ที่ ๒๔ ที่ ๒๕ และที่ ๒๗ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

ในการชำระค่าเสียหายส่วนแบ่ง ให้จำเลยชำระแก่ผู้ร้องทั้งห้าดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ร่วมกันชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๙,๗๑๗,๑๖๕,๒๙๑.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๑,๓๓๗,๕๔๗,๘๙๑.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ของต้นเงิน ๕,๖๙๔,๗๔๙,๔๙๖.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๖๒,๖๖๕,๕๙๓.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ ร่วมกันชำระเงิน ๒,๑๓๕,๖๓๒,๔๘๓.๘๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ กับให้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ ร่วมกันชำระเงิน ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมกันชำระเงิน ๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันชำระเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกันชำระเงิน

- ๒๗ -

๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้เสียหายและมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ อุทธรณ์ว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ 1 ทำสัญญาขายข้าวไทยในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแบบรัฐต่อรัฐในฐานะเป็นผู้ขายกับบริษัท กว่างตงฯ และบริษัท ห่ายหนาน ฯ ในฐานะเป็นผู้ซื้อ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บ ดูแล และรักษาข้าวในคลังสินค้า เมื่อผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับแจ้งจากผู้ร้องที่ ๑ ให้เบิกจ่ายข้าวแก่ผู้ซื้อก็ดำเนินการเบิกจ่ายข้าวให้แก่ฝ่ายผู้ซื้อ หลังจากนั้นผู้ร้องที่ ๑ ก็ชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ตามจำนวนปริมาณข้าวที่ฝ่ายผู้ซื้อได้รับมอบข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้ร้องที่ ๔ เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ร้องที่ 1 เมื่อในการทำสัญญาขายข้าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องที่ ๑ ได้รับเงินตามสัญญาซื้อขายข้าวต่ำกว่าราคาขายท้องตลาดภายในประเทศในวันที่ทำสัญญาซื้อขาย อันเนื่องมาจากการร่วมกันกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ย่อมทำให้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้รับความเสียหาย ถึงแม้ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่ได้เป็นเจ้าของข้าวหรือเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับจำนำ เก็บรักษาและจำหน่ายข้าวแทนรัฐ เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐

- ๒๘ -

ถึงที่ ๒๘ เป็นการร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ ย่อมถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐ และแม้ว่าผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จะไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหรือผลขาดทุนจากโครงการก็ตาม แต่การร่วมกระทำความผิดและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว หากไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ แล้ว ก็ย่อมไม่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ร้องที่ ๕ ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงได้รับความเสียหายมาแต่ต้นจนกระทั่งในที่สุดจึงมาเกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องที่ ๕ ดังนั้นผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายโดยตรงและมีอำนาจยื่นคำร้องร่วมกับผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ มีหน้าที่ทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อระบายข้าวออกไปยังต่างประเทศตามยุทธศาสตร์การระบายข้าว โดยข้าวที่จะต้องระบายไปยังต่างประเทศดังกล่าวนั้นเป็นข้าวสารเดิมซึ่งผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เก็บไว้ในโกดังกลางตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ และข้าวสารที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาลที่นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องที่ ๑ ได้ทำสัญญาขายข้าว ๔ สัญญา ส่วนจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ ก็ติดต่อซื้อข้าวจากจำเลยที่ ๑๕ และได้รับมอบข้าวไปโดยชำระเงินค่าข้าวให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ปรากฏว่าทุกสัญญาขายข้าวมีการทุจริต การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ และจำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ ทำสัญญาโดยทุจริตและได้ข้าวไปจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ นั้น สัญญาทั้งสี่ฉบับและสัญญาที่เป็นมูลให้ได้รับข้าวเกิดจากกระบวนการทุจริตโดยอาศัยยุทธศาสตร์ระบายข้าวเป็นเครื่องมือ ผู้ร้องที่ ๑ ต้องทำสัญญา

- ๒๙ -

ขายข้าวที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และในที่สุดก็ได้ส่งข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวซึ่งผู้ร้องที่ ๑ ทำสัญญาขายข้าวนั้น ผู้ร้องที่ ๑ มิได้มีข้าวเป็นของตนเอง ผู้มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา คือ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าว โดยข้าวที่ต้องส่งมอบนั้น ปรากฏจากรายงานการประชุมที่ให้ระบายข้าวและจากสัญญาขายข้าวว่า เป็นข้าวที่เก็บไว้ตั้งแต่ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ ถึงปีการผลิต ๒๕๕๓ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ อีกส่วนหนึ่ง ข้าวที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวนี้เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ในการระบายข้าว กับสัญญาแปรรูปข้าวและเก็บรักษาข้าวแล้ว โดยผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของข้าวมีหน้าที่สำคัญตั้งแต่ขั้นตอนรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร จนกระทั่งการเก็บรักษาข้าวสาร สามประการ กล่าวคือ ๑. ในการรับจำนำข้าวเปลือก ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องกำหนดราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำมาจำนำให้ถูกต้องตามความชื้นของข้าว หากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กำหนดคุณภาพของข้าวเปลือกผิดพลาด ย่อมเป็นผลโดยตรงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรสูงกว่าคุณภาพของข้าวเปลือกที่แท้จริง ๒. การสีแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ขั้นตอนนี้ปรากฏจากสัญญาระหว่างผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ กับ ผู้แปรรูปข้าว ตามเอกสารหมายเลข จ.๙๒๔ หน้าที่ ๘๘๒๖๓ ถึง ๘๘๒๗๓ ว่าหลังจากผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ รับจำนำข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลมาไว้ในครอบครองตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวแล้ว ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องดำเนินการแปร

- ๓๐ -

สภาพข้าวเปลือกดังกล่าวให้เป็นข้าวสารและกรรมสิทธิ์ในข้าวสารที่เกิดจากการแปรสภาพจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จำนวน ๕๕๐ กิโลกรัมต่อข้าวเปลือก ๑ ตัน และปลายข้าวอีก ๒๐๐ กิโลกรัมในปริมาณข้าวเปลือกดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องชำระค่าแปรสภาพในราคาตันละ ๕๐๐ บาท การที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จะได้รับข้าวสารคุณภาพดีมากเพียงใดจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากรของผู้ร้องดังกล่าวในหลายขั้นตอนของการแปรสภาพ เป็นต้นว่าต้องสั่งการตามข้อสัญญาข้อ ๒ ให้แปรสภาพข้าวเปลือกในระดับความชื้นที่ ๑๕ ซึ่งถือว่าเป็นความชื้นที่เหมาะสมในอันจะให้ข้าวสารคุณภาพดี และ ๓. ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่เก็บรักษาข้าวสารโดยหน้าที่ดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเพื่อมิให้ข้าวสารเสื่อมสภาพในอันที่จะส่งผลโดยตรงให้ผู้ร้องที่ ๑ ขายข้าวได้ในราคาต่ำ จากการที่ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นผู้เสียหาย

สำหรับผู้ร้องที่ ๔ มีฐานะเป็นกระทรวงซึ่งมีผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนราชการในสังกัด การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) ผู้ร้องที่ ๔ มีหน้าที่โดยตรงต้องกำกับการและกำหนดนโยบายให้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การระบายข้าวเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพในอันที่จะส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่โครงการ ทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลมิให้มีการแอบอ้างว่าเป็นการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เมื่อมีการกระทำโดยทุจริต อันส่งผลกระทบต่อน้ำที่และความรับผิดชอบของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ร้องที่ ๔ ย่อมได้รับผลกระทบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ผู้ร้องที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายเช่นกัน

- ๓๑ -

เมื่อพิจารณาสถานภาพความเป็นผู้เสียหายของผู้ร้องทั้งห้าตามยุทธศาสตร์ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์นาयरัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยคำสั่งของคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการระบายข้าวแล้ว เห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ต่างภารกิจกันได้ปฏิบัติงานร่วมกัน อันเป็นการร่วมมือในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สามารถมีแผนงานและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการระบายข้าวเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การระบายข้าวที่กำหนดขึ้น ผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ จึงเป็นผู้เสียหายร่วมกันกับผู้ร้องที่ ๕ และมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ถึงที่ ๔ พังขึ้น

ประเด็นต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าว่า จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ร้องทั้งห้าเพิ่มขึ้นเต็มตามคำร้องหรือไม่ โดยผู้ร้องทั้งห้าอุทธรณ์ว่าการซื้อขายข้าวในคดีนี้เป็นการซื้อขายข้าวที่รับมอบข้าวหน้าคลังสินค้า จึงเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ข้อตกลงดังกล่าวจะไม่สามารถใช้ได้เนื่องจากเป็นข้อตกลงในสัญญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิดของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 18 และจำเลยที่ 20 ถึงที่ 28 กับพวกดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 438 วรรคหนึ่งแล้ว การกระทำของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 18 และจำเลยที่ 20 ถึงที่ 28 กับพวก เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติโดยมีการซื้อขายข้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีการชำระราคาข้าวยังไม่

- ๓๒ -

ครบถ้วนตามสัญญาก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อประเทศชาติมีมากกว่า โดยจำนวน
ค่าเสียหายที่ผู้ร้องทั้งห้าเรียกร้องในคดีนี้ ก็เป็นเพียงกรณีความเสียหายจากการขายข้าว
ตามสัญญาและความเสียหายจากการชำระราคาข้าวตามสัญญาน้อยกว่ามูลค่าข้าวที่มี
การรับมอบจริง พร้อมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินค่าเสียหายทั้งสองกรณี นับแต่วันที่ทำ
สัญญาแต่ละฉบับ รวมเป็นค่าเสียหายที่จำเลยที่ ๑๖ ต้องรับผิดชอบใช้เป็นเงิน
๒๙,๗๙๗,๙๖๔,๖๓๖.๙๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน
ค่าเสียหาย ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ
เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต วางแผนกันมาเป็นชั้นเป็นตอนตั้งแต่การ
เสนอกรอบยุทธศาสตร์การระบายข้าวให้คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวให้ความ
เห็นชอบโดยเพิ่มถ้อยคำ “รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ” ในวิธีการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐเพื่อให้จำเลยที่
๑๐ โดยจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทจำเลยที่ ๑๐ และจำเลย
ที่ ๗ ถึงที่ ๙ ซึ่งเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑๐ นำเอาบริษัทกว้างตงฯ และบริษัทห้วยหนานฯ
ที่เป็นเพียงรัฐวิสาหกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่ใช่หน่วยงานที่เป็นตัวแทนโดยตรง
ของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาเป็นคู่สัญญา ได้สิทธิทำสัญญาซื้อขายข้าวไทยโดยอ้าง
การทำสัญญาแบบรัฐต่อรัฐ และหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สัญญาที่ทำขึ้นจึง
เป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายและขัดต่อความสงบ
เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะและเป็นการกระทำละเมิด สัญญา
ดังกล่าวย่อมไม่ผูกพันผู้ร้องทั้งห้า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้าวตามสัญญา การที่

- ๓๓ -

บริษัท กว้างตงฯ บริษัท ห่ายหนานฯ จำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๘ รับข้าวไป
นั้น ย่อมเป็นการได้ไปเนื่องจากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต โดยมีจำเลยที่ ๗ ถึงที่ ๑๘ จำเลยที่ ๒๐ และ
ที่ ๒๑ ร่วมกระทำความผิด และจำเลยที่ ๒๒ ถึงที่ ๒๘ สนับสนุน จึงมีหน้าที่ต้องคืนข้าวที่
ได้รับไปอันเนื่องมาจากการกระทำทุจริต หากคืนข้าวไม่ได้ก็ต้องใช้ราคาข้าวรวมทั้ง
ค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องทั้งห้า ซึ่งคดีนี้ผู้ร้องทั้งห้าก็ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑๖ รับผิดชอบเฉพาะเรื่อง
ค่าเสียหายในต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี
ของต้นเงินค่าเสียหายตามสัญญา นับแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดให้จำเลยที่ ๑๖ ชำระค่าเสียหายโดยนำกรณีการซื้อขาย
ข้าวจำนวนมากและค่าขนส่งมาประกอบการพิจารณาแล้วลดค่าเสียหายให้จำเลยที่ ๑๖
ชำระเงินจำนวน ๑๖,๙๑๒,๑๒๘,๒๗๓.๖๖ บาท นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย
เห็นว่า ความเสียหายที่แท้จริงต้องเป็นราคาข้าวที่ไม่จำเป็นต้องนำค่าใช้จ่ายใด ๆ มาปรับลด โดย
เป็นความเสียหายตามสัญญาฉบับที่ ๑ เป็นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท สัญญาฉบับที่
๒ เป็นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท สัญญาฉบับที่ ๓ เป็นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓
บาท และสัญญาฉบับที่ ๔ เป็นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท ซึ่งรวมต้นเงินค่าเสียหายตาม
สัญญาทั้งสี่ฉบับแล้ว เป็นต้นเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท และผู้ร้องทั้งห้าได้รับความ
เสียหายนับตั้งแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับ จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับ
ตั้งแต่วันทำสัญญาแต่ละฉบับเป็นต้นไป อุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งห้าฟังขึ้น

(อม.๔๒)

- ๓๔ -

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ ๑๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑๐ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ ชำระเงิน ๒๐,๐๕๗,๗๒๓,๗๖๑.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน ๑๐,๙๙๑,๗๓๖,๒๕๓.๕๔ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๒,๑๗๙,๐๗๐,๖๐๗.๗๙ บาท นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ของต้นเงิน ๖,๖๘๗,๔๒๑,๓๗๔.๗๓ บาท นับแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และของต้นเงิน ๑๙๙,๔๙๕,๕๒๕.๖๐ บาท นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งห้า โดยดอกเบี้ยนับถึงวันยื่นคำร้องต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้ร้องทั้งห้าขอ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นพับ /.

นายโสฬส สุวรรณเนตร์